

AÇIK MEKTUP

Türkiye Cumhuriyet
Halk Partisi Genel
Sekreteri Şükrü Kayaya

- 2 -

Yüksek Sekreter,

Bir hafta on gündür İstanbul gazetelerinden ikisi ne ırz, ne namus, ne milli vicdan ve ne de meslek kaygısı ve haysiyeti hissi duymadan birbirleri üzerine seğirdip duruyorlar. Hani size dün bahsettiğim o gün için eşi bulunmaz, bugün için sadece bir hatıradan ibaret olan «AÇIK SÖZ», ü ta'neden Bay Yunus Nadi şimdi de yelkenlerini «Tan» üzerine açtı. Öteki de ona.

Ben, eski «Açık Söz», yeni «Son Telgraf»'ın sahibi ve bir türlü bir toy idealist olmak za'fından çıkıp da politikacı olamıyan Etem İzzet Benice sanıyordum ki, o vakit bilerek veya bilmiyerek suçluyum ve.. Bay Yunus bütün hismle üzerime saldırıyor.

İnanınız ki, gazetem de kapanınca:

— Demek icap buymuş..

Doğruyu söyleyen dokuz köyden kovulmuş..

Tesellisle kendimi avundurdum.

Ve.. yine ben bu safiyane doğruluğum yüzünden olacak ki, bugün İstanbul Üçüncü Ceza Mahkemesinin vermiş olduğu kararla bir yıl hapis cezasına mahkûm olan biriyim. Şeytan kulağıma kurşun.. diye-yim.. eğer Temyiz Mahkemesi istical buyurur da bu kararı tasdik ediverirse işlediğim günahın cezasını çekmek için henüz yeni hapishane bile yapılmadan yirmi yıllık gazetecilik hayatımın ve.. kendi payıma göre memleket hizmetlerimin mükafatı olarak çocuğumu, çocuğumu, binbir zahmetle kurmaya çalıştığım işimi gücümü yüzüstü bırakarak o mahud Bizans artığı hapishanenin dört duvarı içine ve bir sürü katil, yankesici, hırsız, dolandırıcı içine atılacağım.

Eğer matbuat kanununun 42 nci maddesi:

— Yasak!

Demeseydi, beni yankesicilerin, katillerin, hırsız ve dolandırıcıların yanına gönderecek hükmün ne olduğunu, neden icabettiğini size uzun uzun anlatırdım. Fakat, kudretli hafızanız, yüksek zekânız hâdisenin safahatını bir kere daha size beni ve suçumu nakletmiye mecbur bırakmıyacaktır.

Bildiğiniz şey: Bir vatandaş hakkındaki kaçakçılık ihbarını gazete-ye geçirmek olmak. Mahkeme, yalnız bunu suç saydı.

Neyse. Müsaade buyurun da Ziya Paşanın mahud ve meşhur bey-tini burada nakletmiyeyim.

Fakat, hayret ettiğim şey şu: Ben bir adam hakkında:

— Kaçakçılık yapmış.

Havadisini verdiğim için bir yıldırım sür'atle 365 güne mahkûm edildim. Fakat, bakın ırzların değiştiği, namusların ortaya konduğu, şahsiyetlerin Babıâli caddesinde ayak altı edildiği bugünlerde Ahmed Emin Yalman, Bay Yunus'dan bahsederken ne diyor:

«Ortada açık ve mühim bir hedef vardır. O da: İnkılâp rejiminin diristiğine ve temizliğine çok aykırı düşen bir vaziyeti tasfiye etmektir. İşin içinde rejimin halka görünüşü manzarası vardır. Bu görünüş, ulfca üzerinde «Yunus Nadi»nin bulunuşu hükûmet ve fırka ile halk arasındaki âhengi bozan en büyük sebeptir.»

(Devamı ikinci sahifede)

Japonlar Çin ordusunun
ric'at hattını kestilerJaponya harbiye nezareti
muharebenin kat'î neticeye
yaklaştığını ilân ediyor

Modern Çin mevzileri düştü!

Japonlar İn-
gilizlere tar-
ziye veriyorlarSanghai
sakokların
da harp

zafer kendilerininindir. Çinliler de son damla kanlarına kadar muhare-beye devam edeceklerini beyan et-mektedir.

JAPONLARIN TEBLİĞİ

Tokyo, 27 (A.A.) — Harbiye Ne-zaretinde mevcut kanaate göre Ta-çangın zaptı Japon kuvvetlerinin Şanghai - Nankin demiryolu üzeri-ne yürümeleri Çinde girişilen mü-cadelenin dönüm noktasını teşkil etmektedir. Cepheden gelen rapor-lara nazaran Çinliler, en modern mevziler tutmuş bulunuyorlardı ve bu mevzileri adım adım ilerliyerek zaptetmek lâzımgelmştir. (Devamı 2 inci sahifede)

Dost ve müttefik
Romanya Başvekili
İstanbuldaMisafirimiz bugün
saat 16 da şehri-
mizde bulunacakDost Başvekili Karadeniz
boğazı dışında iki tor-
pidomuz karşıladı

Romanya Başvekili Mösyo Tata - resko, maiyetindeki zevat ve Bük-reş Elçimiz Suphi Tanrıöver ile bir-likte bugün Romanya vapurile li-manımızı teşrif edeceklerdir.

Misafir Başvekilin râkib olduğu vapur Boğazın üç mil açığında iki torpidomuz tarafından karşılanmı-ş ve torpidolarımız, Rumen vapu-runun sancak ve iskelesinde yer ala-rak beraberce Boğaza doğru seyrey-lemektedirler.

Vali, İstanbul Komutanı, misafir-i-mizin mihmandarları ve Rumen Se-firi bir motörle Boğazda Rumen ge-misine geçecekler ve Mösyo Tatares-

Dost ve müttefik Roma-
nya devleti Başvekili
M. Tataresko

ko'ya beyanı hoş âmedi edecekler-dir. Romanya vapuru on beş buçu-ğa doğru Galata rıhtımına yanaşa-cak, misafirimiz burada askerî ve (Devamı 2 inci sahifemizde)

Ahmet Emin ve Bay
Yalman Yunus Nadi

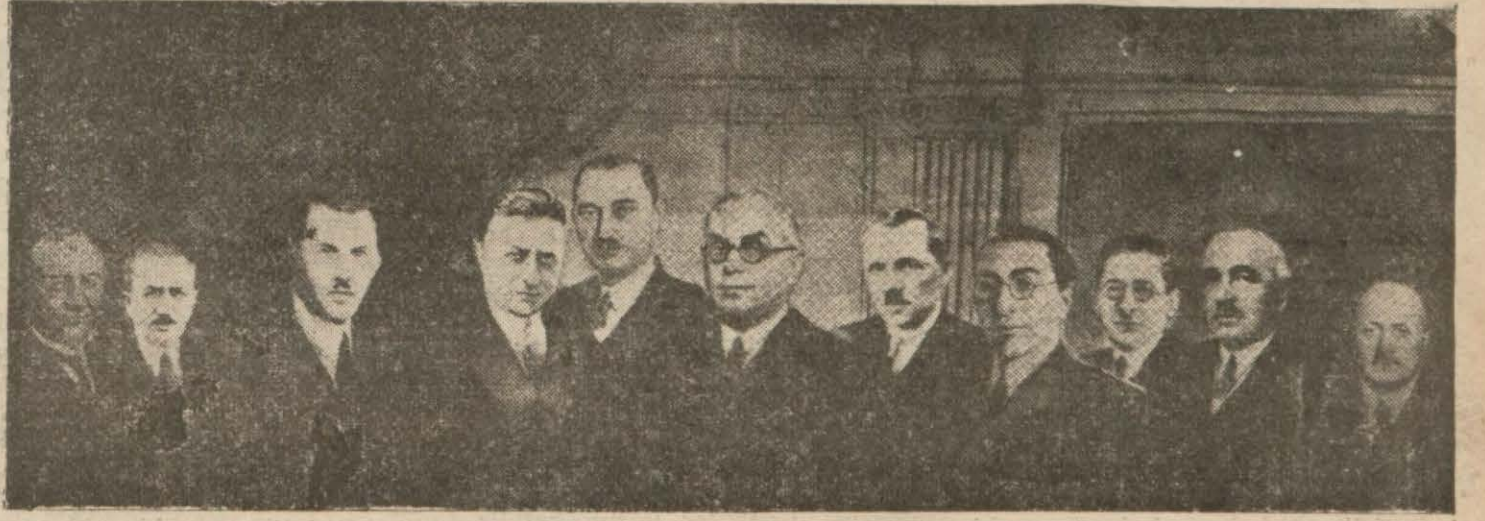
Çirkin münakaşa

Tan ve Cumhuriyet
Arasında on günlük
Bir mütareke ilân
edildi!Basın Kurumu hay-
siyet divanının
kararı

Cumhuriyet gazetesile Tan gaze-tesi arasındaki mahud münakaşa münasebetile içtima çağırılan Basın Kurumu Haysiyet Divanı dün ak-şam Basın Kurumu merkezinde to-planmıştır. Divan, uzun müzakereler-den sonra bu münakaşaların meslek âdab ve neşriyatına uygun olmadığı neticesine varmış ve bu maksat-la iki tarafa da müraacaat ederek bu münakaşa ve neşriyatın meslek â-dap ve nezahetine uygun bir şekil-de hafifletilmesini, hattâ büsbütün kesilmesini istemiye karar vermiş-tir. Divanın bu kararı dün akşam geç vakit Yunus Nadi ve Ahmed E- (Devamı 2 nci sahifede)

Ali Çetin Kaya

Sivas - Divriki hattının açılışına başlaması ve Cizre hattının temel atma merasimi münasebetile Naha Vekili Ali Çetinkaya bir hafta sonra Ankaradan Cizre ve Divrikiye gi-decektir.

Celâl Bayar Kabinesi
Yarın sabah meclis parti
grubu toplanıyorHükûmetin yeni programında ne
gibi esaslar başta geliyor?

Celâl Bayar kabinesi üyelerinin Son Posta tarafından muvaffakiyetle kompoze edilen bir fotoğrafı

Türkiye Büyük Millet Meclisi Parti Grubu yarın sabah saat onda An-karada Parti Umumi merkezinde toplanacaktır. Bu toplantıda bulun-mak üzere bütün meb'uslar Anka-raya gitmişlerdir. Şehrimizdeki en son Parti meb'usları da bu akşam ekspresle Ankaraya hareket ede-cekler ve yarın sabahki toplantıya yetişeceklerdir.

Husulî surette öğrendiğimiz ve dünki sayımızda da haber verdiğimiz gibi Celâl Bayar kabinesi Büyük Millet Meclisinde okuyacağı progra-mı tamamlamış ve tesbit etmiştir. Bu pro-

gram, dış ve iç siyasetlerde Cumhu-riyet Halk Partisinin ana programıdır. Yeni yıl içinde takip edeceği ve başarmaya çalışacağı işler için de bilhassa Ulu Önder Atatürk'ün nut-ku esas direktifi teşkil edecektir. Cumhur başkanımız bir teşrinisani pazartesi günü saat on dörtte açılacak olan Türkiye Büyük Millet Mec-lisinde yoklama yapılsamı müte-akip kürsiye gelecekler ve yıllık nu-tuklarını irad buyuracaklardır. Çok evvelden de işaret ettiğimiz gibi U-lu Önderin nutukları büyük bir e-hemmiyeti haiz bulunmaktadır. Nu-

tuk, umumî dünya politikası hâdi-seleri karşısında Yüksek Şefin gö-rüşlerini tesbit edeceği gibi 1938 yı-lında Türk milletinin hız ve mesai sarfedeceği hedefleri de işaret ede-cektir.

Aldığımız malûmata göre önü-müzdeki yıl içinde Celâl Bayar ka-binesi, bilhassa Türkiye'nin daha geniş miqyasta sınılaşmasına yar-dım edecek, iktisadi ve mali muv-manı çoğaltacak, iş hacmini genişle-tecek tedbirleri alacaktır. Bu me-yanda yeni bazı fabrikaların kurul- (Devamı 2 inci sahifede)

Hatayda yeni
Nüfus sayımı
Yapılıyor

hatayda işler yoluna gir-miye başladığı sanıldığı bir sırada ortaya çıkan yeni hâdiseler, umumî efkâr üzerinde nâhoş tesirler yap-mıya başlamıştır.

Henüz haktan Türk alfabetesini öğrenen ve öğretmenlerin gördüğü ce-zadan mütevellid heyecan zail ol-madan, Türk mektep talebesinin kasketlerini koyduğu ayyıldız işa-retinin yasak edilmesi, Hataylıları büyük bir asabiyete sevk etmiştir. Arap talebe, milli serpoşalarını taşı-yarak mektebe devam ettikleri hal-de Türklere istisnai muamele yapıl-ması üzerine alâkadarlar nezdinde müessir teşebbüslere girişilmiştir.

Ancak, diğer taraftan Hataydaki intihabata nezarete memur komite-nin verdiği makul bir karar, Hatay-lıların bu teassürünü bir dereceye kadar hafifletmeye yaramıştır. Çün-kü, on senedenberi Hatayda nüfus tahriri yapılmadığı ve nüfusa yazıl-mamış bir çok Türk bulunduğu hak-kindaki teşebbüslere komitece kabul edilmiş ve komitenin nezareti altın-da yeni bir sayım yapılması kabul olunmuştur.

Akşamcılar

Osman Cemal'in gaze-
miz için yazdığı bir
hatıra silsilesiNasıl içerlerdi ve
Neler yaparlardı1 Teşrinisanide
başlıyorVe.. AŞKA
İNANDIMişler gene sarpa
sarmaya başladıLondra konferansının akameti
Akdenizdeki harp tehlikesini
arttıracaktırMinorka adalarının İngiliz ve
Fransız işgali altına alınması
yeniden mevzu bahis oluyorParis, 27 (Hu-
susî Muhabirimiz-
den) — Londra

Konferansının tel-if ve tevhidî mümkün olmu-yan ihtilâflar yüzün-den akamete uğ-raması karşısın-da siyasi vazie-tin tekrar ger-ginliğe doğru git-tiği görülmekte-dir. Ademi Mü-dahale Komitesi-nin kararları if-lâsı koruma-matuf kararlar-dır. Bugünkü va-ziyet karşısında İtalyanın Fran-koya daha geniş yardımlar yapı-cağından ve bu suretle de Akde-nizdeki harp tehlikesinin artaca-ğından endişe e-dilmektedir.

Fransız nakli-ye gemilerine vâ-kil olan taruzlar da efkârı umu-miyede ve siyasi mehafilde uyan-dırdığı heyecanı sürdürmektedir.

Minorka afaletinin Fransız ve İngiliz kuvvetleri tarafından işgali

İspanyadaki kadın askerler son hâdi-seleri neş'e ile karşılıyorlar

yeniden mevzu bahis olmaktadır. Diğer taraftan Ademi Müdahale (Devamı 2 inci sayfa)

Garabet yal-nizerkeklere
has değil ya

Celâl Bayar kabinesi

(Birinci sahifeden devam)

ması, madenlerin işletilmesi de vardır.

CELÂL BAYAR NUTKUNU NE VAKİ TSÖYLİ-YECEK?

Başbakan Celâl Bayar, Mecliste programını Meclisin kışından itibaren azami bir hafta içinde okuyacak ve itimad reyî taleb edecektir. Meclisin açılışı günü yoklama yapılacağı, Atatürk nutuklarını söyleyeceği ve bilâhare de encümenler seçimi yapılacağı için, o gün Celâl Bayarın programını okuması ve itimad reyî istemesi mümkün olmayacaktır. Celâl Bayar, ağılebi ihtimal perşembe günü Mecliste nutkunu söyleyecektir.

Celâl Bayar dün Başvekâlette bir çok ziyaretle kabul etmiştir. İnönü de kendisini Başvekâlet makamında ziyaret ederek tebrikatta bulunmuş ve muvaffakiyet dilemiştir.

Yeni Sıhhat Vekili de dün işe başlamış ve eski vekil Refik Saydam Vekâlete gelerek arkadaşlarıyla vedalaşmıştır. Refik Saydam, 11 Mart 337 tarihindenberi Sıhhat Vekilliğini ifa ediyordu.

Sıhhat Vekâleti siyasi müsteşarlığına şimdilik kimse tayin edilmeyecektir.

İktisad Vekili Şakir Kesebir de dün ilk defa İktisad Vekâletine gelerek meşgul olmağa başlamıştır. Ziraat Vekâletine de kendisi vekâlet etmektedir. Ziraat Vekâletine yeni bir vekil tayin edileceği veya ziraat Vekâletine İktisad Vekâletinin birleştirileceği haberleri henüz nabimevsimdir.

BAŞVEKİLİN İLK TEMASI.

Yarınki Grup içtimasında yeni Başvekil, ilk defa olarak hükümet adına söz söyleyecektir. Bundan başka Kamutay Riyaset Divanına gösterilecek namzetler de yarınki grup içtimasında tefrik olunacaktır. Söylenildiğine göre, gösterilecek namzetlerde bugünkü Riyaset Divanına nazaran bazı değişiklikler olacaktır.

Diger taraftan kabine tebeddülüne aid Riyasetcumhur tezkeresi, dün Kamutaya gönderilmiştir.

İşler yine sarpasarmaya başladı

(1 inci sayfadan devam)

Komitesi, Rusyanın itirazlarına rağmen su kararları vermiştir:

İspanyada gönüllülerin sembolik çekilmesinden vazgeçilmiştir. Ancak İspanyaay iki komisyon gönderilecek ve bu komisyonlar iki tarafda mevcut olan ecnebi gönüllülerinin

Romanya Başvekili Şehrimizde

(Birinci sahifeden devam)

büyük merasimle karşılanacak, kendisine bir kut'a asker selâm resmini ifa edecek, muzika Rumen ve Türk millî marşlarını çalacaktır.

Mösyö Tataresko, kendisine tahsis edilen otomobile doğruca Perapalasa gidecek, orada bir müddet istirahat edilecek, saat 16 da vilâyete gelerek Vali Üstündağı ziyaret edecek, 16,30 da merasimle Taksim âbidesine çelenk konulacak, 17,15 de Vali Perapalasa kendilerine buzıyareti iade edilecektir.

Mösyö Tataresko, 18,45 de Perapalasta hareket edecek, Denizyolları rıhtımından rükûbuna tahsis edilecek bir motörle Haydarpaşaya geçecektir. Burada da merasimle uğurlanacak olan misafir Başvekil, 19,30 da hususî bir trenle Ankara hareket edilecektir.

Rumen heyeti Ankara'ya gitti

Dün şehrimize gelen Rumen heyeti, dün akşam Ankara'ya hareket etmiştir. Ankara'da bulunan Yugoslav ve Yunan heyetleri de Fabrikalarımızı görmek üzere memleket dahilinde bir tura çıkmışlardır.

Türk ve Yunan Başvekilleri arasında

Son ziyaret münasebetiyle Türk ve Elen Başvekilleri arasında, hararetili telgraflar teati edilmiştir.

Tatil yarın Öğleden sonra Başlıyor

Cumhuriyet bayramımız için Ankara da ve İstanbul'da hazırlıklar

Yarın, en büyük bayramımız olan Cumhuriyet Bayramının afele günü olması hasebile resmi daire ve müesseselerle bütün mektepler saat 13 de tatil edilecektir. Diğer hususi müesseselerle yazınhanelerin tatilleri ihtiyaridir. Fakat cuma günü istisnasız olarak her yer kapalı olacaktır. Yalnız pazar günleri açık kalmak hakkını haiz olanlar açabileceklerdir.

Bayram münasebetiyle şehrimiz baştanbaşa donatılmaktadır. Hükümet merkezimiz olan Ankara'da da bu yıl emsalsiz tezahürat yapılacaktır. Ankara da, şehrimiz gibi, baştan başa süslenmektedir. Ankara'da yapılacak merasim programı hazırlanmıştır. Bu programa göre, Cumhuriyetimiz, 29 birinciteşrin saat 13 de Kamutaya gelerek kordiplomatige mensup zevatın ve Hükümet erkânının tebriklerini kabul edecektir. Bundan sonra saat 15 de geçit resmi yapılacak ve akşam saat 20,30 da toplanarak Cumhuriyetin ilân edildiği saat kutlanacak ve müteakiben Sergievinde Cumhuriyet balosu verilecektir. Ayrıca Ordueville Halkevinde de balolar tertip edilmiştir.

Cumhuriyet Bayramında çalışacak işçilere gündelik kazançlarının iki misli, tatil yapacaklara da yevmiyeleri tam olarak verilecektir.

Eminönü Halkevinden:

Cumhuriyetin on dördüncü yıldönümü Evimizde aşağıdaki program gibi kutlanacaktır. Bu toplantılarımıza iştirak etmek isteyenlerin hazırlanan davetiyeleri Evimizin Çağaloğlundaki merkez bürosundan almaları rica olunur.

PROGRAM:

- 28/10/937
Aylaykışkünde: Saat (20,30) da
1 — Konferans: Naki Tezel
2 — Gösterit: (Şehirli kız) Gösterit şubesi amatörleri
29/10/937 cuma
Merkezde: Saat (16) da tören
1 — İstiklâl: Halkevi orkestrası
2 — Konferans: Halkevi Başkanı Ağah Sırrı Levent
3 — Konferans: Üniversite felsefe şubesinden Sevim Levent
4 — Konser: Halkevi orkestrası
Gece saat 22 de balo
Aylaykışkünde: saat (16) da
1 — Konferans: Mediha Muzaffer Baysal
2 — Gösterit: (Şehirli kız) Gösterit şubesi amatörleri
Gece saat (20,30) da
1 — Konferans: Nusret Safa Coşkun
2 — Gösterit: (Şehirli kız) Gösterit şubesi amatörleri
30/10/937 cumartesi
Ferah tiyatrosunda saat (9) da: Mıntakamız ilk okullarındaki fakir çocuklara (Çocuk müsameresi) Aylaykışkünde: saat (16) da:
1 — Konferans: İstanbul Erkek lisesinden Aziz Kaylan
2 — Gösterit: (Şehirli kız) Gösterit şubesi amatörleri.

KÜÇÜK HABERLER

- ★ Mezarlıklardaki mezar taşlarına numerotaj yapmak üzere bir komisyon kurulmuştur.
- ★ Şehirde su birikintisi yapan çukurların kapatılması mukarrerdır.
- ★ Şehrin muhtelif yerlerine yeniden konulacak lambaların yerlerine konulmasına başlanılmıştır.
- ★ Eminönü meydanının tanzimi esnasında orada da bir vesaiti nakliye parkı yapılması kararlaştırılmıştır.
- ★ Gümrük Müdürlüğü Reşadiye caddesinin antrepolarına tahmil ve tahliye işlerini kolaylaştırmak üzere kapatılması için Belediyeye müracaat etmiştir.
- ★ Romanyanın yeni İstanbul genel konsolosu Lucasaviez dün şehrimize gelerek işe başlamıştır.
- ★ İstanbul Liman Reisliğine tayin edilen İzmir Liman Reisi Zühtü dün şehrimize gelmiş ve işe başlamıştır.
- ★ Zonguldakla Adana arasında telefon muhaberatı başlamıştır.
- ★ Kat'l lüzuma müstenid olduğu tahakkuk ettiği takdirde fazla yevmiye verilmek şartıyla haftada 48 saat fazla çalıştırılmasına müsaade edilmiştir.

AÇIK MEKTUP

Türkiye Cumhuriyet Halk Partisi Genel Sekreteri Şükrü Kayaya

(Birinci sayfadan devam)

Bu ihbara karşılık, ortada henüz bir tıs.. bile yok!

Yüksek Sekreter;

Ben Cumhuriyet Müddeiumumisi değilim, fakat, Cumhuriyet Halk Partisindenim ve.. o bağlanışın verdiği toyluğu, şu son bir senelik mahkûmiyet kararına varınca kadar çeşit çeşit misallerle ortaya koymuş bir uzuvum. Politika hayatında toyluğun affedilmezliğini yeni yeni öğreniyorum. Fakat, biz Cumhuriyet Halk Partisini bir politika partisi değil de bir millet bütünlüğü, bir millet iradesinin ileriliği ve camiası sayanlarız. Yani idealden doğan, yine ideale bağlanan safaların âhengi. Onun içindir ki, sakın buradaki:

— Toy..

Kelimesini

— Safderunluk.

Bönülük..

Manasına almayın. Onun tek ve açık anlamı:

— İyice inanmış olmak ve.. herkesi de öyle sanmak..

dir. Yine bunun içindir ki, Ahmed Emin Yalmanın bu sözlerini bu fırkanın tecrübe ve deneme mehenginden geçmiş bir uzvu sıfatile nazarı muhakemenize arz ediyor ve.. hakikati ortaya koymanızı istiyorum:

— Hakikaten Bay Yunus, bu adam mıdır?.. Ahmed Emin doğruyu mu söylüyor?

Her hangi bir vatandaşın fencide olmasını değil, kılının bile kırıldanmasını isteyenlerden değiliz. Ve.. bu uğurda, bu davada musırız. Fakat, Ahmed Emin Yalmanın sözlerinin de tetkikini ve hakikî vaziyetin tanzihini isteyenlerdeniz.

Ya ortada gerçekten inkılâp rejiminin dürüstlüğüne ve temizliğine aykırı bir hareket ve bir şahıs vardır, yahut da yoktur. Var ise o aykırılığı izale etmek, 18 milyon partili için ilk ve başda gelen dilektir. Yoksa müfteriler vardır. Onların da ağız playlarını vermek, yüksek iktidarımızın salâhiyetleri içindedir.

İşte sizi rahatsız eden satırların birinci sebebi budur.

Bir tahkik heyeti teşkil ederek, Ahmed Emin Yalmanın ortaya attığı iddiaları tetkik buyurmanız naçiz bir partili sıfatile istiyorum.

Bu tahkikiniz, bir vatandaşın ağır ithamlar karşısında ve altında yaşamasına mani teşkil edeceği kadar, bu ithamlara lâiyk ve sahip bir partili varsa her şeyden önce firka disiplini ve Kemalizmin yüksek fazileti bakımından böyle nâliayık bir gerefî içimizden ve içimizden atmayı sizi mecbur edecektir. Çünkü biz saf arkadaşlarımızı bir tek istisnasız seven, sayan, onlara inanan uzuvlarız.

«Hükümet ve firka ile halk arasındaki âhengi bozan» bir sebebe tahammülümüz olmadığı kadar, bu âhenge kundak sokanlara da tahammülümüz yoktur.

Velevki, müddeialehy yakın bir tarih fasılası içinde durup dururken bize ta'neden ve fakat mat olan Bay Yunus bile olsa.

Biz, şahsın değil, hakkın lehdayız ve.. bunun tecellisini istiyoruz. Size yukarıda bahsettiğim ve malûmunuz olan bir yıllık hapis cezamız bile bu yönden başımıza geldi.

Eğer, müsaade buyursanız, niçin bu satırları uzattığım hakkındaki üçüncü sebebi de yüksek şahsınıza kısaca arz edeyim: Kanun ve mahkeme karşısında gazeteciler arasında müsavatsızlık vardır. Biri çıkıyor, eline kalem değil, balta alıyor, vur breha vuruyor!.. Amma nereye rastgelirse ve nasıl rastlarsa. Ana, avrat, din, iman, namus, haysiyet, şeref hangisi olursa!

Bay Yunus'un Ahmed Emin Yalman'a yaptığı gibi. Nitekim bugün bunu kendisi de itiraf ediyor ve.. hiddetlerine haml buyuruyorlar. Dün benim, bugün Ahmed Eminin, yarın kimin başına ve ne şekilde geleceği belli olmayan küfür tahripleri karşısında hâkim susuyor, mahkeme duruyor, hak istemidâ yapan istidalar dosyasında çürüyüp kalıyor. Bunun tek sebebi de hâkime götürdüğünüz adın teğrii masuniyet muhafazası içinde bürürlü bulunmasıdır.

Kürsüde, sokakta, bir millet ve fikir mücadelesi içinde ve başında masuniyete evet. Fakat, bir gazete sayfasında ve küfür tezahürü karşısındaki masuniyete hayır!

Eminim ki, buna benimki kadar sizin de vicdanınız sızıyor. Bu prensip davayı hallediniz ve hakkı, müsâvilîği tesis ediniz.

Derin hürmetlerimin kabulünü ve bağışımızı rica ediyorum, yüksek Sekreterim.

Etem İzzet BENİCE

Fasta tevkifat Yapılıyor

Rabat, 27 (A.A.) — Fas milli hareketi liderlerinden bir çoğunun Fas'da tevkif edilmiş oldukları haber verilmektedir.

Hükümet memurları, dün akşam itibaren Fas'da ihtiyat tedbirleri almaya başlamışlardır.

Memleketin her tarafında sükun hüküm sürmektedir.

Hayvanların bir elden ihracı

Bütün Doğu ve Cenup vilâyetlerindeki hayvanlarımızın bir elden ihracı için bir şirket kurulmuştur.

★ Eski Irak Başvekili Nuri Said Paşa dün Bağdada dönmüştür. Bu dönüş, Irak siyasetindeki değişikliklere alâkadardır.

★ Macaristanda da bir nasyonal sosyalist fırkası kurulmuştur.

★ Yugoslavyada bir tedhiş çetesi yakalanmıştır.

★ Habeşistanda yeniden çeteler faaliyete geçmiştir.

★ Krala, siyasi bir müşavir tayini yüzünden Mısırdaki masrutî bir ihtilâf çıkmış, üniversiteler, büyük nümayişler yapılmıştır.

★ Rumen Veliâhdinin mülâzım-lığa terfii dün Bükreşte büyük merasimle kutlanmıştır.

★ İngiliz Kralı parlâmentodaki küşad nutkunu okumuş, Çindeki harpten duyduğu kederi anlatmış, yakında Hindistanı ziyaret edeceğini bildirmiştir.

★ Almanya İktisad Nazırı Doktor Şaht istifa etmiştir.

DIŞ SİYASA

Uzak şark ve İtalya

Ademi Müdahale Komitesindeki son kararları öğrendikten sonra başka taraflara bakabiliriz:

İspanya meselesi, Çin-Japon işlerini, Uzak Şark'taki vaziyet, Akdenizin garbindeki vaziyeti birbirine girift etti. Bu hal karşısında ise İngiltere ile Fransa Uzak Şark ile ilâ-yıkile meşgul olamıyorlar, zamanı vermişlerdir. Halbuki her iki dost da Asyanın o tarafa çok alâkadardır. Çin - Japon muharebesi gittikçe ehemmiyetlendi. Japonyanın Çinle istilâ emelleri işi tahakkuk etsin, ister etmesin, ortada bir keyfiyet var ki, o da ne İngilterenin, ne Fransa'nın, yanbaşlarındaki İspanya meselesinden nefes alarak Uzak Şark ile istediği kadar meşgul görünemedikleridir.

Buan mukabil, Sinyor Musolini, Uzak Şark işleriyle pek candan alâ-kadar görünmüştür. Meselâ İtalya Başvekilinin geçen gün kendi gazetesinde neşrettiği bir makalede Japonların Çinde yaptıklarını âdetâ faşist bir kardeşin işleri gibi alkışlayıcı bakışlarla seyrettiği saklan-mıyordu.

Bundan bir kaç sene evvel, Tokyo ile Romannın münasebatı ne kadar gergin bir hale girdiğini hatırlayınca insan bir de şimdi İtalyanın Japonya'ya, Japonya'nın İtalyaya uzaktan uzağa olmakla beraber gösterdikleri fiili müzaheretî fevkalâde bulmaktan kendini alamıyor. Milletler Cemiyeti cephesinde ilk geldiği açan altı sene evvel Japonya olmamış mıydı?.. Mançuri öylelikle ele geçti. Ondan sonra da Habeşistanı almak için diğer gediği açmayı İtalya boynuna aldı. Biri Mançuriyi, biri de Habeşistanı aldı. Onun için Milletler Cemiyetine gedik açanlar arasında şimdi bir dostluk tur gidiyor...

Fakat İspanya işlerinde son elde edilen anlaşma üzerine İtalya - Japonya siyasetinde hissedilecek bir değişiklik bekleniyordu. Nitekim Almanya Londrayı memnun görmeyi bugünlerde çok muvafık bulduğu için Romannın anlaşma yolunda müşkülât çıkarmamasını Berlin-Roma mihverinin selâmeti namına istemiştir. Son bir aydanberi geçen safahat göz önüne getirilince, Romanın, Berlinin kendilerini ne kabil dar geri çektiklerini unutmak sefer değildi. Halbuki İngiltere... sefer daha kat'i bir lisanla «harekâtında serbest» kalacağını söyleyince, hal ve keyfiyet eskiye göre çok değişmiştir.

Fakat Uzak Şark meselesinde bundan sonra İtalyanın alacağı vaziyet ne olacak? Dokuz Devlet Konferansı Japonya'nın gelmeyebileceğini söyleyen İtalyanlar, acaba İspanya işlerinde İngiltere ve Fransa ile şöyle böyle bir anlaşma elde edildikten sonra Uzak Şark meselesinde de Paris ve Londra ile beraber olacaklar mı? Sualî çıkmıştır.

İngilizlerin ısrarla takip ettikleri bir maksat da Japonya'yı ergeç bir konferansa getirmektir. Bunda Amerika da, Fransa da İngiltere ile beraberdir. Japonların ise Brüksel'de toplanacak konferansa sevinerek iştirak edeceklerine ihtimal verilmemektedir. Acaba Berlin - Roma mihveri bu sefer Tokyoyu konferansa murahhas yollamaya ikna etmiye muvaffak olacak mıdır? Çünmiye muvaffak olacak bir çok hallere kü âkibeti itibarile bir çok hallere yol açabilecek iki mesele, bugün siyaset âlemini meşgul etmektedir: İspanya ve Uzak Şark. Bundan birini mütalea ederken öbürünü görmemek kabil değildir. İspanya işinin bu sefer pek ıssallık gösterdiklerini söyleyen İtalyanların, tabii yine Berlin ile beraber, Uzak Şark işlerinde ne vaziyet alacakları beklenmektedir.

Ahmet Rauf

Japonlar Çin ordusunun ric'at hattını kestiler

(Birinci sahifeden devam)

Şanghay, 27 (A.A.) — Beynelmîl imtiyazlı muntaaklar idaresi bu baş takalarda tehlikenin yeniden gösterdiğini müşahade ederek korunma tedbirleri almaya karar vermiştir.

JAPONLARLA İNGİLİZLER ARASINDAKİ HADİSE KAPANIYOR

Londra, 27 (A.A.) — İngiliz siyasi mahfellerinde söylendiğine göre Changhai'da Keswick-Rod'da bir İngiliz karakoluna bir Japon tayyaresinin taarruz etmesiyle vukubulan hadise neticesinde Japonlar tarafından beyan edilen mazeretler, ağılebi ihtimal kâfi görülecek ve mesele bu suretle kapanmış adedilecektir.

Hususî tahsil

İlk okulu bitirme imtihanlarına hariçten de girilecek
Hususî tahsil gördüğünü iddia edenler 4 ve 5 nci sınıf imtihanını verecekler

Posta ve telgraf müvezziliği, hat bekçiliği, küçük tahsildarlık, idare memurluğu ve saire gibi resmî vazife ve işlerde bulunanlardan veya bu gibi vazife ve işlere tayin edileceklerden ilk mektep şahadetnamesi aranmamaktadır. Bu gibi yerlere girmek isteyenlerden ekserisi, hususî tahsil gördüklerinden bahsile ellerinde bir ilk mektep şahadetnamesi olmadan müracaat etmektedirler. Maarif Vekâleti, bu vaziyeti göz önüne alarak ilân Maarif Müdürlüğüne bir tamim göndermiştir. Bu tamime göre, ilk mektep şahadetnamesi elinde olmadığı halde bu derecede hususî tahsil gördüğünü iddia edenler için (ilk okulu bitirme imtihanları) açılacaktır. Bundan sonra hususî tahsil gördüklerini ileri sürerek her hangi bir memuriyet veya iş ve vazife isteyenler evvelâ muhakkak Maarif müdürlüklerine müracaat edeceklerdir. Maarif Müdürlüğü, bu gibi kimseler için münasip gördüğü bir ilk mektepte bir imtihan heyeti teşkil edecektir. Üç kişilik bir muallim grupundan ibaret olacak olan bu imtihan heyeti; talimleri, ilk mekteplerin dördüncü ve beşinci sınıfları müfredat programlarına göre imtihan edecektir. Yapılacak olan bu imtihanlarda ilk mektebin dördüncü ve beşinci sınıfları derecesinde malûmatı olduğu ilk mektebin dördüncü ve beşinci sınıfları derecesinde malûmatı olduğu muvafık edenler, ilk mektep mezunu addedileceklerdir.

Bir Amerikalı Asarîatikacı Şehrimizde

İndiyon Üniversitesi profesörünün sözleri
 Asarîatikamızı ve tarihi yerlerimizi görmek ve tetkikat yapmak için birkaç hafta evvel Amerikadan suresetinde indiyon üniversitesi profesörü Dr. Lâris ve Bergamayı ziyaret eden Amerikalı Asarîatikacı Dr. Lâris, İzmir müzelerini, harfîyatını ve birçok tarihi yerlerini ziyaret etmiştir. Ziyaretten sonra dün Amerikaya gitmek üzere şehrimize gelmiştir. Amerikalı profesör, memleketimizde elyevm devam etmekte olan büyük asarîatika taharriyat ve hafriyatını çok kıymetli olduğunu ve hafriyatın memleketimize birçok tıbbî ve tıbbî celbedebilecek bir ehemmiyet bulunduğunu söylemiştir.

Şehir meclisi Pazartesiye toplanarak Encümenleri seçecek

İlk içtima ruznamesinde bulunan ilk görüşülecek işler..
 Şehir Meclisi ikinciteşrinin birinci yani önümüzdeki pazartesi günü saat 14 de içtima çağırılmıştır. On beş gün olan bu devrede yeni belediye zabıta talimatnamesi, 934 kat'ı hesap raporu, eğlence yerlerindeki fiyat tahakkukunun önüne geçmek üzere hazırlanan yemin talimatname ile öz birleşim ve tarihi ehemmiyeti bulunmayan sokak ve mahalle isimlerinin değiştirilmesi gibi mühim hususlar görüşülecektir. Bundan başka Meclisin 1 ikinciteşrinde başlayarak 15 nisan da bitecek olan bu yıla aid içtima devresi için yeni riyaset divanı, ihtisas ve Daimi Encümen intihabı yapılacaktır. Meclis pazartesi günü Muhiddin Üstündağın kısa bir hitabesile bizzat Daimi Encümenler açılacak, sonra ilk olarak Riyaset Divanı seçilecek, bunu Daimi Encümenler ile ihtisas encümenleri seçimi takip edilecektir. Riyaset Divanı Daimi Encümen azaları arasında bazı değişiklikler olacağı tahmin edilmektedir.

Yeni bir Orman mektebi Açıldı

Ormanlarımızda mütahassıs gençlere ihtiyaç fazla
 Memleketimizin ikinci orta orman mektebini teşkil etmek üzere Bolu'da yeni bir (Orman orta mektebi) açılması kararlaştırılmış ve mektep müdürü evvelki gün mektebe aid malzeme ve âlatı tedrisiyeyi satın almak üzere şehrimize gelmiştir. Geçen hafta bu maksatla Boluya giden Ziraat Vekâleti Müsteşarı Bay Fehri ve Ziraat Vekâleti Teftiş Hekimi Reisî Bekir, mektep binası olan binasının münasip görmüşlerdir. Mektep birkaç güne kadar açılacaktır. Bu yıl mektebe ilk defa kabul edilecek 50 talebenin evvelce imtihanları yapılmış ve muhtelif vilâyetlerden seçilmişlerdir. Mektebe ayrıca yeniden birkaç nihai talebe de alınacaktır.

Büyük Şehirlerimizde Sirt hamallığı

Yavaş yavaş kaldırılıyor
 İstanbulda olduğu gibi diğer büyük şehirlerde de sirt hamallığının kaldırılmasına faaliyetle girilmiştir. Yalnız bu şehirler sirt hamallığını tamamen kaldırmamakta ve bazı şekiller tesbit etmektedirler. Mesela İzmirde mağazalarda muvakkaten sirt hamallığı devam edecektir. Düz yollarda nakliyat el arabaları ile yapılacaktır.

Akhisarın ismi değişti
 Köylüler ve halk arasında İzmir'e tâbi Akhisar kazası ile Geyve Akhisarı arasında isim ihtilası olduğundan Vekiller Heyetince kabul edilen bir karara göre Geyve kazasına bağlı olan (Akhisar) nahiyesinin adı (Pamukova) ya tahvil edilmiştir.

Bayram Ücretleri peşin Verilecek

Bütün işçilerin gündeliği 28 Teşrinievvelde muhakkak verilmiş olacaktır.

29 Teşrinievvel Cumhuriyet bayramı münasebetile, alelümüm bütün fabrika, imalâthane ve diğer bütün iş yerlerinde çalışan işçiler o gün çalıştıkları takdirde muhakkak çift yevmiye verileceğini ve o gün tatil yapıp çalışmayan yerlerdeki amele ve işçilerin gündeliklerinin de aynen tam olarak; yani bütün gün çalışmış gibi kabul edilerek verileceğini yazmıştır.

İş dairesi İstanbul bölgesi âmiri Halûk, İş Kanununun 46 ncı maddesi mucibince konan bu mecburiyeti bütün iş sahiplerine bildirmiştir.

Bu emre göre işçi ücretleri, hiç bir iş karşılığı olmaksızın tatilden önce peşin ödenecektir. Yani 28 Teşrinievvel günü paraları işçilere tamamen tevzi edilecektir.

İşçiler bu hususta Bahçekapıda Liman hanındaki İş bürosuna şikâyetlerini yapabilirler.

Sömikok Fiatları Artıyor mu ?

Bazı sahil şehirlerimizde bu cins kömür pahalılaştı

Son zamanlarda memleketimizin bazı yerlerinde ve ezcümle sahil şehirlerinde sömikok fiatlarının arttığı söylenmektedir. Bilhassa İzmirde sömikok fiatları fazlaca yükselmiş ve bu yükseliş alâkadarların nazardikkatini celbetmiştir.

Buna sebep olarak sömikok nakliyatının Türk vapurlarile yapılması ve kömür nakledecek vapurun az bulunmasıdır.

Şehrimizde sömikok satışları mütemadiyen artmakta beraber fiatlarda pek büyük bir tahavvül yoktur.

Açık iş ve Memuriyetler

Müfettiş muavini ve işçi aranıyor

Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti teftiş heyetine 35 lira aslı maaşlı iki müfettiş muavini müsabaka ile alınacaktır.

Hukuk, Siyasal bilgiler okulu ve yüksek iktisad mektepleri mezunları arasında seçilecek olan bu gençler için Kânunuevvelin 14 üncü günü bir imtihan icra edilecektir.

Zonguldak maden ocakları için müsait yevmiye ile amele de aranmaktadır.

Her gün, duyduğumuz ve bize verilecek açık iş ve memuriyet için bu sütunlarda muntazam malûmat vermiye devam edeceğiz.

İş yerlerinde

İşçiler için müstakil yemek salonları ve istirahat odaları yapılacak

İş sahipleri, amelelerin her türlü ihtiyacını temin edecekler

Alâkadarlar, resmi ve hususî imalâthane ve fabrikalarda çalışan işçi ve amelelerin istirahat ve sıhhatlerle daha yakından alâkadar olmağa başlamışlardır. Alelümüm bir çok imalâthane ve fabrikalarda çalışan işçilerin öğle vakitleri gâh ağaç altlarında, gâh taşlık veya bahçenin hücre bir köşesinde yerlerde yemek yedikleri görüldüğünden bundan sonra her fabrika ve imalâthanenin bir büyük yemek salonu olması mecburiyeti konulmuştur. Badema ameleler ve işçiler, bu yemek salonunda toplam olarak yemek yiyeceklerdir.

Bundan başka, istirahat saatlarında amelelerin işçilerin oturacak yerleri de olmadığı ve hele bazı hususî bütün depo, imalâthane ve mağazalarında çalışan işçi erkeklerine ve işçi kızların kapı önlerinde, duvar diplerinde oturup istirahat etmeye mecbur kaldıkları da görülmüştü. Bu gibi yerlerde ve diğer fabrika ve imalâthanelerde bir de ameleler ve işçiler için istirahat salonları ve yer küçükse istirahat odaları yapılacak ve buralara lüzumu kadar iskemle, sıra ve masa ile gazete ve mecmualar da konacaktır. İzmirdeki hemen bütün imalâthane ve fabrikalar bu esaslara riayet etmeye başlamışlardır.

Hatay seferleri

İskenderunda sevgi ile karşılanan Çanakkale vapuru İstanbula döndü

Gemi zabıtlarından biri; İskenderundaki büyük alâkayı anlatıyor

Denizyolları İdaresinin vapurları, her hafta muntazaman İskenderun limanına uğramakta, oradan yolcu ve eşya kabul etmektedir. İskenderuna son postayı yapan Çanakkale vapuru de evvelki gün şehrimize dönmüştür. Şimdilik, Hataya vapurla gidip gelenler azdır. Bu, yaz mevsiminde artacaktır.

Eşya navlunlarında da bazı tenzilat yapılacağı söylenmektedir. Çanakkale vapuru süvarisi Faruk, İskenderun limanında her defasında vapurlarımızı büyük bir kalabalığın bekleyip karşıladığını ve halkın vapura kadar sandallarla akın ederek bayrağımızı yakından görmek üzere akın ettiklerini söylemiştir. Çanakkale vapuru zabıtlarından biri de şunları anlatmıştır:

— Türk bayrağına karşı Hatayda gösterilen sevgi; pek, amma pek çok büyüktür. İlk defa geçenlerde Konya vapurunun İskenderun limanına girdiği zaman halk, vapura iplerden bile tırmamarak çıkmış ve öz vatanın tatlı havasını getiren vapurun salonlarına yayılmıştır. Birinci mevki salonundaki Atatürk'ün büyük portresini ve resimlerini vapura gelen Hataylılar, göz yaşları içinde hicrî hicrî tahassürle öpmüşlerdir.

Yüzlerce Hataylı kardeşimiz de kış tarafa giderek bayrağımızı öpmüşler, ağlaya ağlaya bayrağımızı okşayarak yüz sürmüşlerdir.

Bu hemen her defasında böyle oluyor... Hatayın bilhassa en uzak köylerinden bilhassa köylüler, gecelerce uykusuz kalarak yaya olmak üzere İskenderuna gelmekte ve bayrağımızı hürmet ve sevgi ifade eden tezahürat yapmaktadırlar.

Geçenlerde, İskenderundaki acentamızın levhasını çamurla sıvamaya cür'et eden fesadecılar, mahallî hükümet tarafından tecziye edilmiş, hatâta, elebaşları hudut harici edilmiştir.

Palamut İhracatını Kontrol

Kantrole ay başında başlanıyor

Palamutların tiplere ayrılarak muntazam ve mazbut bir şekilde ihracatını temin için hazırlanan yeni palamut nizamnamesi önümüzdeki ayın 1 inden itibaren tatbik mevkiine girecektir.

Bu münasebetle heyet teşkil edilerek ihraç edilecek palamutların tesbitine başlanmıştır.

Eğlence yerlerinde fazla para Alanlara ceza

Belediyenin hazırladığı yeni talimatname çok şiddetlidir.

Bütün bir hafta veya bir gün dimagan veya bedenen yorulmuş olanlardan eğlenmek, istirahat etmek isteyenlerin hemen bütün eğlence yerlerinde alınan ücretlerin pahalılığından müsteki bulunduklarını yazmıştır.

Bu itibarla Belediye, bu gibi yerleri zaptırap altına almayı ve halktan makul bir fiat alınmasını temin etmeye karar vermiştir. Bu maksatla çok şiddetli ahkâmı ihtiva eden yeni bir talimatname hazırlanmış ve Şehir Meclisine sevk edilmiştir.

Doktorların Yeni İdare heyeti

Dün toplanarak vazife taksimini yaptı

Bir iki gün evvel toplanan Etüba Odası heyeti umumiye içtimasında seçilen yeni Etüba Odası idare heyeti dün ilkdefa içtima etmiştir.

Dünkü toplantıda, yeni idare heyeti azaları arasında vazife ve iş taksimi yapılmış ve riyasete doktor Orhan, kâtipi umumilîge doktor Rıza Rüstem, muhasebeciliğe doktor Ziya Nuri, veznedarlığa da doktor Muammer intihap olunmuşlardır.

Köprüye Çıkacak Yeni merdiven

Yeni Kadıköy İskelesine kat ilâve edilemeyecek mi?

Köprü ve Karaköy tarafına çıkacak olan Kadıköy ve Adalar vapurları yolcularının doğrudan doğruya köprüye çıkabilmeleri için, yeni Kadıköy iskelesinin üst katından Köprüye bir ilâve katı yapılacağını ve bu maksatla amelîyata başlandığını yazmıştır. Yapılan fetkikler, bu ilâve edilecek katın, hem fazla masrafı mucip olacağını ve hem de diğer mahzurları bulunacağını gösterdiğinden şimdilik bundan sarfınazar edilmesi düşünülmektedir. Yalnız, bu iskenelin tam karşısında olmak üzere Köprüye çıkılacak yeni bir merdiven yapılacaktır. Vapur yolcuları bu merdivenden doğrudan Köprü üzerine çıkabileceklerdir. Bu yeni merdivenin inşası da bitmiştir. Bir kaç güne kadar basamakları da ikmal olunacaktır.

Bu kış Göreceğimiz Yeni operetler

İki sanatkârimiz hazırılık yapıyorlar

Geçen sene, bütün bir kış mevsiminde şehrimizde muvaffakiyetli temsiller veren ve bilâhare memleket içinde yaptığı turlarda ve İzmir Fuarında pek çok alkış toplayan Halk Opereti, bu kış için de şehrimizde yeni temsillerine başlamaya karar vermiştir. Ancak münasip bir bina olmadığı için genç sanatkârlar yeni ve müsait bir bina aramaktadırlar.

Şehir Tiyatrosunun Operet Kısım, bu sene lâğvedildiğinden, İstanbul operet ihtiyacını yalnız bu sanatkârlar temin edeceklerdir. Diğer taraftan elyevm Aksarayda temsiller veren Ertuğruk Sadeddin ve arkadaşları da halktan gördüğü büyük rağbet üzerine yeni bir operet kısmı teşkilini düşünmektedirler.

Halk Filozofu

diyor ki :

Bir fotoğraf Gözünün harikası

Göz, daima yanlış görür. Günün her anı eşyayı değişik bir ışık dalgaşında içinde olduğundan ya daha güzel veya daha kötü görünmesine sebep olur. Bunun içindir ki, sanatkâr, kendi görüş zaviyesinden en münasip anı yakalayarak o manzarayı karşımıza getirdiği zaman âdetâ tanyamayız bile. Fotoğraf da kuvvetli bir gözden başka bir şey değildir. Fakat öyle bir göz ki, kimin eline geçse, onun zaviye ruyetinden görür ve gösterir. Fotoğrafi çeken artist, eğer bu adeseyle kendi gözüne ayar edebilirse, bize gayet sanatkâraneye nünuneler verebilir. Her şey olduğu gibi görmekten başka meziyeti olmayan bir küçük Kodak kutusunun bu muhayyerilüklük eserinin şerefi adesesinin harikasında değil, onu kullanan sanatkâr fotoğrafçının görüş, duyuş ve intihap kudretine aittir. Yurdun öyle resimlerini gördük ki, kötü fotoğrafçıların değil, bir takım suikasd erbabının marifetleridir. Bunlar memleketimize gelen seyyahlara satılmakta ve en pejmürde sokakların ve insanların, en düşkün ve mülevves anlarında çekilmiştir. Avrupalı gezgin dolaştığı her memlekettan topladığı fotoğraflardan yaptığı albümlere, memleketimizin de hatıralarını ilâve etmek istediği zaman işte bu her biri bir mezbelelik köşesinden çekilmiş, bu miskin ve men-debur mataları satın alır ve gider.

Önümde bir albüm duruyor. Matbuat Umum Müdürlüğü tarafından çıkarılmıştır ve içinde memleketin her köşesinden çekilmiş, son derece sanatkâraneye fotoğraflar var. Gayet nefis bir tabî harikası addolunabilecek olan bu albüme ve bu albümdeki fotoğraflara bakıyorum da usta ve sanatkâr bir fotoğrafçının hüsnüniyet gözüle görülmüş yurdum bir kat daha güzelleşmiş ve şirinleşmiş buluyorum. Bu resimlerde şimdiye kadar bizim göremediğimiz güzellikler, öyle münasip anlar da yakalanmış ve tesbit olunmuş ki, bir Avrupa şehrinin temizliğini ve intizamını andıran öyeleri var ki, bilâ ihtiyar insan kendini hayretten alamıyor. Etrafında matbuatın günlerce takdirler yağdırdığı bu albüm, hakikaten her türlü sitayişin fevkindedir. ve acaba diyoruz, şimdide kadar seyyahlara satılmakta olan kötü kötü fotoğraflar, yerlerini bu şaheserlere terk edemezler mi?

Halk Filozofu

Birimizin derdi Hepimizin derdi

Bir köy halkının Devlet Demiryolları Umum Müdürlüğünden ricası

Büyükder bend istasyonu civarında ve hat güzergâhında Maşuka köyünde karimiz Hüsnü imzasile aldığımız bir mektupta: İzmitten sonra Büyük Der bend istasyonuna civar bulunan köyümüzde orta mektep ve lise bulunmadığı için İzmit orta mektebine müdâvim evlâtlarımız istasyona en az kırk beş dakika süren Büyükder bend istasyonuna kadar bu kışda karlar ve yağmurlar altında gidip gelmesini lütfen nazari dikkate alarak köyümüze beş dakika mesafede bulunan bekleme mahalline muvakkat bir istasyon suretinde uğramalarını ve pek çok emsalı gibi ilim ve irfana teşne evlâtlarımızın sıhhatlerinin muhakkak tehlikeden kurtarılmasını Devlet Demiryolları Genel müdürlüğinden dileriz. denilmiştir.

SON TELGRAF — Filhakika, kışın müthiş tipili ve karlı günlerinde tahsil gibi mukaddes ve yüksek bir gaye ile kabiller insan ve mektebe koğan çocukların kırk beş dakika yayan yürümek suretile üşimelerine ve hastalanmalarına mani olmak için, hiç olmazsa sabah treninin, yalnız mekteplerin açık olduğu bu mevsimde, bir iki dakika Maşuka köyünde devamlı etmelerine müsaade edilmesini bir çocuk babası olan Devlet Demiryolları Umum Müdüriyetinden rica ederiz.

İtalyada malî buhran

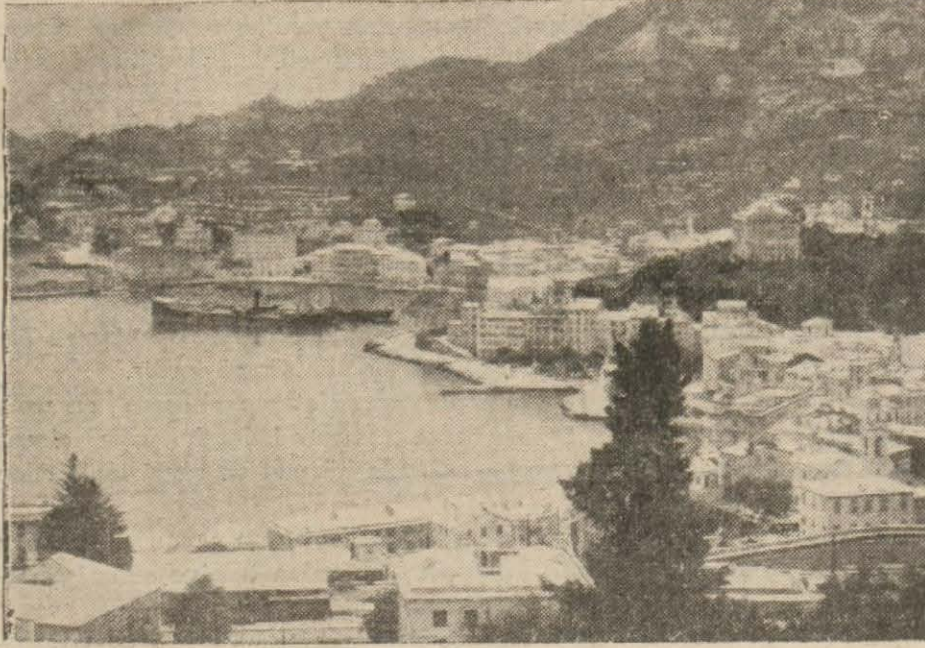
Bütçedeki açığı kapatmak için başvurulmuş çareler netice vermedi!

Temin edilecek paralarla Habeşistanın masrafları kapatılacak ve silâh tedarik edilecek.

Romadan yazılıyor: İtalyada yeniden yeniye tedbirler aranıyor ve her gün artan masrafları kapatmak için para bulmak lâzım. Yeni bir tedbir olmak üzere yeniden sermaye üzerine yüzde 10 nisbetinde vergi kondu. Geçen sene bu ayda İtalyan parasının kıymeti düşürüldüğü zaman hükümet buna karşı çare olmak üzere mecburi bir istikrazı dahil yapmıştı. Yüzde 5 faizli ve 25 senede ödenecek olan bu istikraz, İtalyadaki gayri menkul bütün mallar üzerine alınıyordu. Bu suretle yalnız gayri menkul mal sahipleri mecburi istikrazla iştirak ediyordu. O zamana kadar gayri menkul mal sahipleri, İtalyan parasının düşmesinden az çok istifade etmiş bulunuyorlardı. Şinyor Musolini bunu görünce mal sahiplerinin de İtalyan hazine sine para vermelerini istedi. Şimdi yeni konan vergilerle borsaya dahil olsun olmasın bütün şirketlerden para alınacaktır. Şirketler, sermayelerini teşkil eden hisse senetlerinin yüzde onunu defaten vermiş mecbur tutulmuşlardır. Buna karşı devlet bir takım faydalar göstermiyor, değildir.

Şimdiye kadar yalnız bir çeşit hususî vergi, şirketlerin tevzi ettiği temettüden yüzde 6 alıyordu. Bu yüzde 6 şimdi yüzde sekiz olmuştur. Bundan başka devlet bazı şerait altında ihtiyat akçelerinin tevzi edilmesine muvafakat etmektedir. Keza müessesatın ve binaların fiatları artmasına muvafakat ediyor. Çünkü İtalyan parası düştüğü için o nis-

Yeniden bir takım vergiler kondu. Büyük sermayelerin % 10 nu alınıyor.

Mali buhranın hüküm sürdüğü İtalya şehirlerinden biri

bette fiatların artması lâzımgelmektedir.

Şimdi menkul mallardan alınmak üzere konan bu vergi, yetiştiriyor muş gibi, bilvasıta vergiler üzerinde de bir takım ilâveler yapılmaktadır. Bunlar ikamet harcı, tescil harcı, iş ve unvan harçları gibi.

Bütün bu zamlardan maksat, yeni bütçeyi tanzim edebilmektir. Bütçe tanzim edilecek, İmparatorluk terakki ve inkişaf edecek ve... İtalyanın girişmiş olduğu alabildiğine silâhlanma yolunda devam için lâzım olan masraflar temin ve tedarik edilecek.

Ne kadar nikbin görünürlerse görünsünler, vakit vakit İtalyan gazete-

terleri memleketin malî vaziyetine temas edince vaziyet kendini göstermektedir. Meselâ «Curnalâ Ditalya» bu bahse temas etti. Mali vaziyete dair bir hulâsa yapıyor. Bu senenin bütçe açığı 3,500,000,000 liredir. Bu açığı kapatmak için toplamacak yeni vergilerden 1,000,000,000 lireden yukarıda bahsedilen ikamet, tescil, iş ve unvan harçlarından temin edilebileceği tahmin olunuyor. Diğer 2,500,000,000 lireden de gayri menkul mallar üzerine konacak vergilerle hiç olmazsa iki senede temin edilebilecek görünüyor.

Şimdi, bundan anlaşılan bir netice var ki, o da gayri menkul servet üzerine konan yeni vergiden elde edilecek para tamamile silâhlanmak masarifine ve «İmparatorluk» için harcedilmesi lâzım olan yerlere verilecektir.

İtalyanların Habeşistanda yapmış mecbur oldukları masraf artmakta. Önümüzdeki 6 sene için Habeşistanda tamam 26 milyar lireden sarfedilmesine zaruret görülmemektedir.

İşte İtalyanların daima söyledikleri ve söylerken iftihar duymak istedikleri Şarki Afrika İmparatorluğu böyle her sene milyarları yutan bir ağız olmakta devam ediyor.

İtalya, bugün kendi vesaitini kendi temin etmeye, kendine servet membarı aramaya mecbur bulunuyor. Karşısına böyle milyarlarca lireden yutan ağızlar açılmaktadır.

Faşist Lideri Yaralandı

İngiliz faşistlerinin Lideri Sir Oswald Mosley, Liverpool'da komünistler tarafından bir taşla başından ağır surette yaralanmıştı. Yukarıdaki resim, faşist liderin yaralı sarıldıkdan sonra evine götürüldüğünü gösteriyor.

Habeş imparatorunun oğlu

Kahire, (Husuli) — Habeş İmparatorunun oğlu Prens Asga Vuzden bundan bir müddet evvel Kahirede bulunmaktadı. Prens, şimdi Kahire Kipti cemaati riyasetine bir müracaatta bulunarak karısından ayrılmak istemiştir. Prens Asga Vozdetin karısı Ras Seyyum'un kızıdır. Bu kız Habeş İmparatoru ile beraber Kudüste bulunmuş, geçenlerde Kahireye gelmiştir. Bundan bir müddet evvel Kipti cemaatine müracaatla bunlar aralarında geçimsizlik yüzünden ayrılmak istediğini söyleyen prensin iddiası dinlenmiş, fakat barışmak için kendilerine bir mühlet verilmiştir. Lâkin son defa artık bu karı kocanın barışamayacakları görüldüğünden ayrılmak cihetine gidilmiştir.

Taklid İngiliz lirası var!

İngiliz lirası imal eden sahtekârlar nasıl yakalandılar?

Beatris Bekert isminde yirmi altı yaşlarında bir Alman kız Brükselde tevkif edilmiştir. Bu kız, fotoğraf atölyelerinde çalışırdı. Kızın bir de amucası vardır. Adı Frederik Bekerttir. O da Pariste bulunuyordu. Orada tevkif edilmiştir. Beatris bir müddet evvel de Londra'da bulunmuştu. İngiltere, Fransa ve Belçika polisleri arasında geçen muhaberelemlerden sonra gerek kızın, gerek amucasının tevkifi cihetine gidilmiştir.

Kızın amucası, sahte İngiliz banknotlarını sürmekle mazmundur. Beatris de bu işde amucasına âlet olmuyordu. Bir zamandanberi Avrupa'da sahte İngiliz banknotları görülmüyordu. Bunun üzerine beynelmilel zabıta sahtekârların izini ararken Pariste bulunan Alman Frederik ile Brükseldeki Beatris bulunmuşlardır. İngiliz zabıtasının en müthiş bir sivil polis müfettişi olan Hateril uzun zaman Avrupada dolaşmış, bunların izini aramıştır. Hateril bir çok diller bilir, çok mahir bir polis olmakla meşhurdur. Tahkikat hazırlanmış. Evvelâ Londra'da bir yer polis tarafından birdenbire basılmıştır. Şüphe üzerine girilen bir ev vardı. Fakat sivil zabıta memurları eve girdikleri zaman orada hiç bir şey bulamamışlardır. Hattâ ev, bomboştu. Fakat evin döşeme ve

tahtal, sökülmüş, yine ele bir şey geçmemişti. Yalnız zabıtanın müfettiş dikkatini bu evde bir çok fotoğraf makineleri, eczalar, ve saire bulmuştu. Bu makineler ve saire alarak götürülmüştü. Frederik otuz yedi yaşlarında, kâğız senedenberi Londra'da Beatris ile beraberdi. Son zamanlarda Paris'e gitmiş, genç ve güzel, siyah saçlı bir kız olan Beatris de Brükselde savaşmıştı. Bunların Londra'da fotoğraf atölyeleri zabıta tarafından fakat fotoğraf eşyasından başka bir şey bulunamamıştır. Zabıta aramadan evvel gerek Frederik ve gerek yegeni Beatris İngiltereden çıkmış, Londra zabıtası tahkikatına devam etmektedir.

CUMHURİYET BAYRAMI ŞEREFİNE

29-10-937 cuma matinelere itibaren TÜRK sinemasında film sanayiinin en

muhteşem eseri, senenin en muazzam filmi.

HACI MURAT Tükkçe sözlü

Vatan ve isiklâl aşkının en büyük destanı! **TOLSTOI**'nin meşhur eserinden. Baş rollerde: **IVAN MUJIKIN - LİL DAGOVER - BETTY AMAN** Bu büyük film, Türk Film stüdyosunda Tükkçe olarak tertib edilmiştir.

Bu akşam **MELEK Sinemasında** **ROMEO JULYET'ten, LA DÂM O KAMELYA'dan** sonra sinema dünyasının üçüncü şaheseri şerefine büyük gala gecesi

LEYLÂKLAR AÇARKEN

ÂŞK - GÜZELLİK - İHTİŞAM - ve MÜSİKİ ŞAHESERİ. Baş rollerde **JEANETTE MAKDONALD - NELSON EDDY - COHN BARUYMORE** Numaralı koltukların evvelinden aldırılması rica olunur. **MELEK** gişesi bugün sabahattan itibaren açıktır. **Teléfono: 40868**

CUMHURİYET BAYRAMI İÇİN SENENİN BİRİCİK TÜRK FİLMİ

GÜNEŞE DOĞRU

TÜRK REJİSÖRLERİ - TÜRK ARTİSTLERİ - TÜRK MÜSİKİ ÜSTADLARI VE TÜRK TEKNİSYENLERİNİN YAPTIĞI AŞK - GÜZELLİK - VATANSEVERLİK - HEYECAN ve SERGÜZEŞT filmi. YARIN matinelere itibaren Beyoğlunda **İPEK Sinemasında** Cuma matinelere itibaren İZMİR'de **ELHAMRA Sinemasında**

313 TÜRK-YUNAN ve muharebesi Sultan Hamidin gizli siyaseti

Tefrika No: 48

Yazan: **ZİYA ŞAKİR**

filosu harekete gelirse; harp kabiliyeti olan gemilerden mürekkep bir filo yapılacak, Yunan filosile çarpışılacaktır... Eğer bu çarpışma mümkün olmazsa, hiç olmazsa bu gemiler Selânik ve İzmir limanlarının münasip yerlerine demirlenerek bunların topraklarında istifade olunacak, düşman gemileri, o limanlara yaklaştırılmıyacaktı.

Karar, verilmişti. Ve filonun amirallğine de (Bahri Sefid Umum Filo kumandanı) unvanile, bahriye (Ferik) lerinden H. Rami paşa tayin edilmişti.

Filonun (Akdenize?) çıkacağı havadisî şayi olur olmaz, İstanbulda birdenbire bir dedikodu baş göstermişti. İstanbul köprülerinin gerisin-

de, Haliç'in durgun ve yosunlu suları üzerinde, ekserisi bacasız, direksiz, boyasız, ağır birer cesed gibi yatan teknelerin bir filo halinde sefere çıkacağı, herkese pek garip gelmişti. nisan balığına benzeyen bu havadis, hiç kimse inanmak istememişti.

Fakat, mart ayı iptidalarına doğru Haliç'den geçenler, bu hasta teknelere biraz şifa, biraz hayat eseri verebilmek için, bunların etrafında ve sırtlarında bir çok insan faaliyeti görür görmez; artık işin ciddiye hükmetmişler... derin bir merak ve heyecanla, bu gemilerin hareket görünüşü beklemişlerdir.

DONANMAYI (HÜMAYUN) UN ÇIKIŞI

1313 senesi martının 6 ncı cumartesi günü idi... Sert bir rüzgâr esiyor; ince ince yağmur taşıyordu. Fakat havanın bu fenalığına rağmen, büyük bir kaynaşma göze çarpıyordu.

Bütün sahillerde rengârenk kıyafetli, kadınlı erkekli büyük bir halk kitlesi, kaynaşıyordu. Sahildeki ve deniz gören gerideki evlerin pencereleri, damları, balkonları, tarasaları, tahtaböşleri, insanla dolmuştu. Herkes, (Harikulâde) telâkki edilen bir manzarayı görmek için sabırsızlıkla bekliyor; bu soğuk mart gününün, yüzleri kamçılayan sert yağmuruna, hiç kimse ehemmiyet vermiyordu.

Haliçde, filonun etrafını sandallar ve mavnalar sarmıştı. Köprüler, henüz ögle ezanları okunurken açılmıştı. Donanma, tam (alatırka) saat sekizde demir kaldıracak ve köprülerden dışarı çıkacaktı.

Halbuki, saatlar geçiyor, filo bir türlü hareket edemiyordu. Herkes,

bunun sebebini soruyor; fakat -alâ-kadarlardan başka- kimse bilmiyordu... Sebep, gayet basitti. Hamidiye zırhlısının [1] demir alma tertibatı o kadar fena idi ki; bütün gayretlere rağmen, tam saat onda, demirini alabilmişti.

Nihayet, saat onu çeyrek geçe, amiral gemisi olan (Mes'udiye) zırhlısından, hareket emri verilmişti. Önde Mes'udiye, arkada da sırasile Hamidiye, Osmaniye, Aziziye, firakateyni hümayunlarla Necmi Şevket kurveti ve Hezber dubası, onları takiben, Ejder, Şahap, Giyom torpido istimbottarı yola düzülmüşler-bazıları da Unkapı köprüsünü geçmişlerdi.

Fakat amiral gemisi olan Mes'udiye, tam Galata köprüsünü geçeceği zaman, sekiz kazanından üçü, patlamıştı. O anda yapılacak tek hareket vardı. Derhal bir kenara çekilip demir atmaktı... Fakat bu, nasıl yapılabilirdi? Bütün İstanbul halkı -

[1] Bu eski zırhlı ile, şimdiki (Hamidiye) kruvazörünü birbirine karıştırmamalıdır.

nın gözleri, şu anda, köprü'nün ağzına yaklaşmış olan amiral gemisine çevrilmişti. Hiç şüphesiz ki, bu binlerce halkın arasında, yüzlerce düşman bulunmakta idi... Daha demir alırmaz, filonun en güzide bir zırhlısının, bahusus amiral gemisinin, böylece safdan çıkıp da bir kenarda demirlemesi; düşmanları kahkahalarla güldürecek; dostlara da acı göz yaşları dökürecekti.

Fakat fedakâr Türk gemicileri, ne yapıp yapmışlar; büyük bir tehlikeyi gözlerine almışlar. yaradana sığınarak bu sakat zırhlı ile köprü'nün açık ağzına saldırmışlar. muvaffakiyetle geçmeye muvaffak olmuşlardı... Öteki zırhlılar ve torpidolar da, ağır ağır Mes'udiye'yi takibe başlamışlardı.

Filo, usulen, Beşiktaş Sarayının önüne kadar ilerlemiş, oradan dümen kırarak Sarayburnu istikametinden Marmaraya yol vermişti.

Mes'udiye zırhlısının bandosu, (Eyy gaziler...) havasını çalıyordu. Havanın bozukluğuna rağmen, çamariva etmiş olan efrad, Yenikapı

önlerine kadar vaziyetlerini muhafaza ediyordu.

Bütün İstanbul halkı, göz yaşları dökerek:

— Uğurlar olsun...
— Allah selâmet versin...

Diye haykırıyor.. rengârenk meşaller, diller, yeminler, yazma baş örtükleri, yatak çarşafı, havanın boşlukları içinde dalgalanıyordu.

Gemilerin yolları, fena değildi. Akşamdan bir saat geçtikten sonra, Ayaztafanoğlu aklarına gelinmişti. Filo kumandanı tarafından burada bir (prova hattı) teşkil edilmesi için emir verilmiş; torpidolar da, cennetlere geçirilmişti.

Artık ortaklık kararını. Filo, Marmarayı karanlık ufuklarına doğru yol almaya başlamıştı. Fakat tam gece yarısına doğru, şiddetli bir kar yağış firtınası patlamıştı. Ve bardaklar taşan bir şaşkınlıkla, her gemiye bir kışım (Devamı var)

1,92 boy, 125 kiloluk vücut.. Bu insan azmanı karşısında pehlivanlarımız ne yapacak?

TERCÜMAN :

— Sizden çok memnun kaldılar, güreşmek istiyorlar! Deyince yerimden fırladım. Meğerse Hindli pehlivan benimle güreşmek değil, görüşmek arzu ediyormuş!

Yazan : Nusret Safa Coşkun

Istanbul çocukları Hintli pehlivanın etrafında kendisini hayretle seyrediyorlar..

Ve Hintli mu harririmizle beraber

konusma nasıl oldu, matbaa mektep çocuklarından ve meraklılardan müteşekkil bir kalabalık tarafından nasıl istilâya uğradı, sıkılmazsanız size uzun nuzun anlatayım.

İşim bitmişti, matbaadan çıkmak üzereydim. Her zaman satıcı nâraları ve gazetenin çıkmasını bekleyen müvezzilerin gürültüleri eksik ol-

mayan bizim sokakta bir harekettiler, belirdi. Her zamanki tabii haddini aşan bu gürültüye mektep çocuklarının koşmalarına, bir çok insanların:

— Buradan geliyor, sokağa saptı, gibi feryadları karışınca, meraklandım. Allah Allah, böyle gelişle milleti birbirine katan da kimdi?..

Bakona çıktım, Etrafında çoluk, çocuk, kadın, erkek, en aşağı yüz kişilik maiyyeti erkânile, her tarafa mütebessim selâmlar vererek ilerleyen Hindli uehlivan, idarehanenin kapısına yaklaşıyordu. Başındaki alacalı sarığı ile üzerindeki iyi terzi elinden çıkmış, modaya muvafık kostümle bir tezat teşkil eden bu insan azmanı zatin mütenekkiren seyahat eden bir mihrace edasile kapağı doğru ilerlediğini müşahade ettim. Biraz sonra da bizde matbuat müzesi kurulduğu zaman ilk nakledecek bir asarı atika olan ve seksen sekiz gazeteyle idarehanelik eden bizim tarihi binanın merdivenleri üç yüz kiloluk bir bobin yuvarlanmış gibi gıcırdamaya başladı. Gürültü, gıcırta, basamakların iniltisi, perde perde büyüyerek bize yaklaşıyordu.

Biraz sonra, gazetenin idare kısmından yanına katılan mihmandarlarla birlikte sayın pehlivanı karşılamış bulduk. Yanında tamıyım güreş menajerlerimizden Bay Asım, bir Hindli, bir de kısa boylu bir adamcağız vardı. Bütün heybetine rağmen pek sevimli bir adam olduğunda şüphe olmiyan Fazzal Mohammed'e takdim ediliyorum. Bu takdim merasimi arında da yazı işleri müdüründen bir irade geldi:

— Nusret Safa Hindli ile konuşun!

Hindli ile maiyyeti erkânını yanıma alarak odamıza geçtik. İlk işim Hindliye bu 125 kiloluk et yığının, rahatça oturabileceği değil de, kendisini sadece çekebilecek fedakâr ve feragatkâr bir sandalye bulmak oldu. O, böyle yerlere pek çok girip çıkmış, alışkın bir insan edasile masanın yanına oturdu. Önümden geçtiği bir İngilizce mecmuanın resimlerine bakmaya başladım.

Ben, frenkçe tekellüm etmesini bilmem. Hindli ile pandomima oynar gibi işaretlerle anlaşmak da hiç de kolay bir iş olmiyacağından düşünmeye başladım. Bu sırada Bay Asım İngilizce konuşmaya, diğer Hindli de türkçe bana hitap etmeye başlarken rahat bir nefes aldım. Önüme bir tomar kâğıt çekerken gözüm kapağıya ilişti. Gazetede ne kadar mürettip, muharrir, muhbir, memur, hademe varsa Hindli ile kim bilir neredenberi beraber gelen meraklılarla kapağıya yığılmışlar, birbirlerinin üstünden seyrediyorlardı. Bu vaziyette rahat konuşulamıyacağı i-

(Devamı 6 ıncı sayfamızda)

Hindistanda ilk kadın Nazir

Hindistanda bir Kadın Nazir oldu

Yukarıda resmini gördüğünüz bu kadın nazir, Hindistandaki ilk kadın nazirdir. Kendisi hemcinslerinin hürriyeti için çalışmaktadır. Bilhassa Hindistandaki teaddüdü zevcat, kadın hakkı, ve nikâhta para mevzuunu kaldırıma çalışmaktadır.

Mısırlı Paşanın Aşkı

Mısırın eski başvekillerinden, zengin Tefik Paşa Nesimin aşk macerası etrafındaki dedikodu Avrupa gazetelerini meşgul edip durmaktadır. Viyanalı Marya Hobner isimindeki kıza şiddetle seven altmış beşlik Tefik Paşa Nesim, Mısırdaki dedikodulardan bıkmış, İtalyaya giderek orada evlenmek niyetindedir. Marya Hobner Paşa ile arasının bozulduğu rivayetlerini tezip ediyor. Dükkü posta ile gelen Avrupa gazetelerinde yine bu dedikodu var. Marya Hobner, çok mükellef bir İtalyan vapurile İskenderiyeden Ve-

Avusturyalı Marya Honder

nediğe gitmiştir. Kendisinin etrafını alan gazetecilere:

— Biz, demiş, İtalyada evleneceğiz. Bizim aşkımız, bütün Mısır ülkesi istiap edemeyecek kadar geniştir. Ben onu seviyorum, o da beni seviyor.

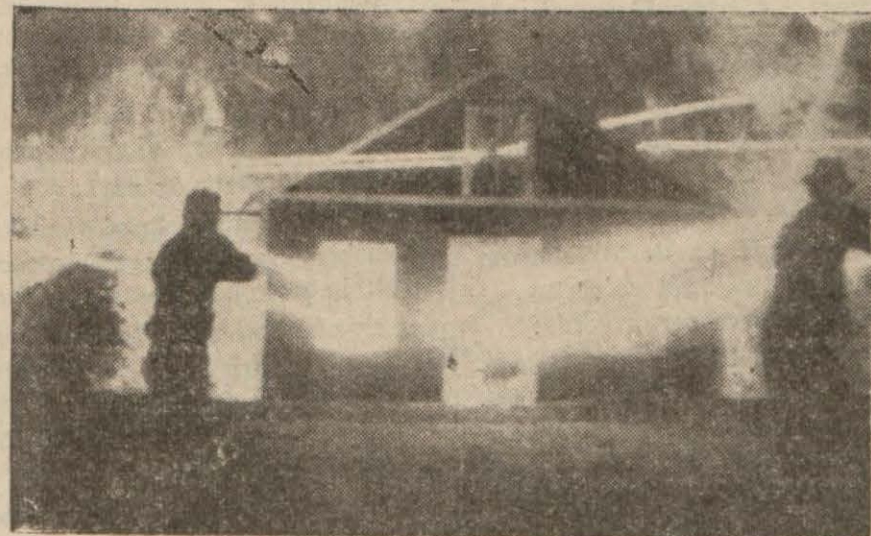
Mısırlı paşa ile evlenecek Avusturyalı genç kızın orada örtlülü gezip gezmiyeceğini sordukları zaman kız:

— Asla, demiş, örtünecek değilim. Tıpkı Avrupalı kadınlar gibi gezeceğim.

Atomu ayıran adam

Londra, (Hususî) — Fizik ilmindeki büyük salâhiyetile meşhur olan Roter Ford hastahane de karnından ameliyat yapılırken ölmüştür. Atomu ayırmak suretile fizik ilminde büyük bir muvaffakiyet kazanan Roter Fordun tetkikatından çok iyi neticeler bekleniyordu. Radyo aktivite üzerindeki tetkikati da kendisine büyük bir şöhrat kazandırmıştı. Kendisi, ilm sahasındaki muvaffakiyetlerinden dolayı lordluk rütbesine çıkarılmıştı.

Amerikada Gangsterlerle mücadele

Amerika polisi bir ziya vasitasile gangsterlerin bulunması muhtemel bir evi gündüz gibi aydınlatıyor ve bu suretle kaçmalarına mani oluyor. Son çocuk kaçırma hâdiseleri Amerika polisini bu haydutlara karşı sıkı mücadeleye girmek mecburiyetinde bırakmıştır.

Mahkeme salonunu dolduran bir hiçkırık —Onu seviyorum! Bir idam mahkûmu

boğduğu kadın için cezasını alırken bir başka kız da onu sevdiğini ilân ediyordu!..

Hâdise nasıl oldu?

İşte katil idam mahkûmu

Yirmi iki yaşlarında Tomas isminde bir İngiliz geçen gün Londra Cınayet Mahkemesinde idama mahkûm olmuştur. Tomas, bir barda çalışıyordu. Mod isminde yirmi altı yaşlarında bir kadını öldürmüştür. Modun Çemberlâyn isminde bir kocası vardı. Bu adam, şimendifer lokantasında çalışmış. Geçen ağustosta bir gece Mod evinde boğulmuş olarak bulunmuştur. Tomas bu kadını öldürmekle maznundu. İsticvap edildiği zaman:

— Ben onun evine giderdim. Fakat o gece gittiğim zaman kadını ölü olarak buldum.

Demistir.

Ondan sonra kendisine şu sorulmuştur:

— O halde niçin kimseye haber

vermedin? İmdada çağırmadın?

Maznun, son dakikaya kadar kendisinin kurtulacağından ümitli görünmüş, metanetini bozmamıştır. Fakat jüri heyeti çekildiği zaman maznun için bir buçuk saat süren müthiş bir intizar devresi gelmiştir. Tekrar jüri heyeti görüldüğü zaman maznun ümitle onlara bakmış, fakat neticede heyetin kendi hakkında «mücrim» kanaatini izhar ettiğini görünce sarsılmıştır. Bunun üzerine hâkim eski an'ane mucibince siyahlar giymiş ve mücrimin idama mahkûm olduğunu tebliğ etmiştir.

Bu sırada dinleyiciler arasında bir hiçkırık işitilmiş, herkesin gözü o tarafa dikilmiştir. On yedi yaşlarında bir kızcağız ağlıyordu!..

Meğer delikanlı ile bu kız arasında bir sevgi macerası varmış ve hatâ gizlice nişanlanmışlar... Kız, gazeteciler demistir ki:

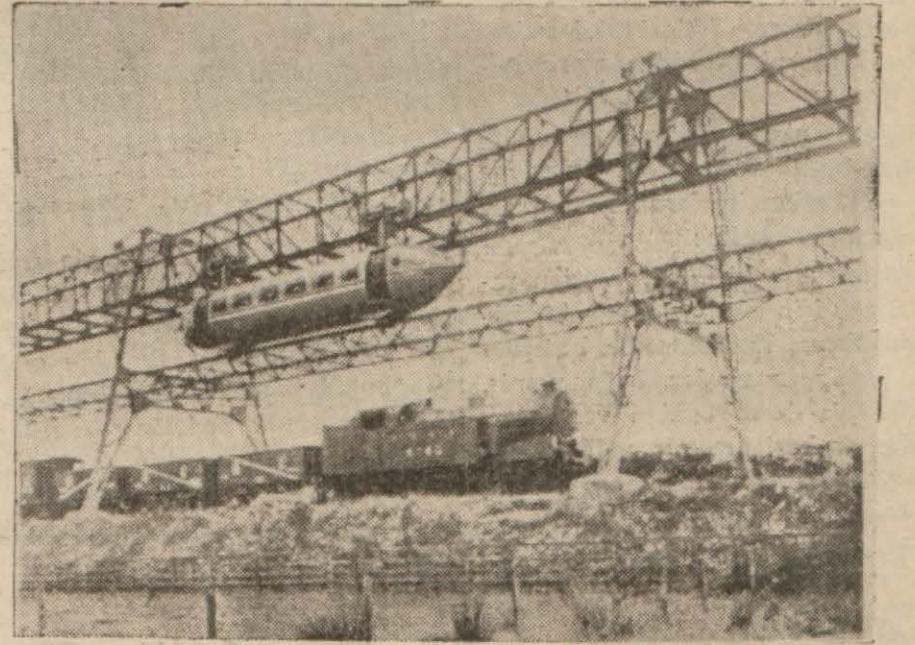
— Kaç-senedir onu seviyorum. Şimdi ona cesaret veriyorum. Kurtulacağından ümidini kesmemesini nazarımla olsun anlatmak istiyorum.

Kızcağız, daktilodur. Annesile oturuyormuş. Annesi de şunları söylemiş:

— Kızımın onunla gizlice nişanlandığını haber aldığım zaman şaşırđım. Bilsейdim razı olmazdım. Maamafih, çocuğu sanki kendi evladım gibi severdim.

Hava şimendiferi de icad edildi!

Bu kanatsız tayyareler hava rayları üzerinde gidigorlar

Şimendiferlerde azamî sür'at te

mini için son senelerde bir takım çareler tatbik ediliyor. Havanın mukavemetini kırarak sür'ati arttırmak, tasarruf etmek için lokomotiflerin örtülmesi ve saire gibi.

Fakat şimdi şimendifere rakip olarak başka bir vasıta çıkmıştır. Bu havaî hat üzerinde yürüyen raylı tayyarelerdir. Evet... tayyare, fakat kanatları eksik. İki tarafında birer pervane var ki, bunlar ufak elektrik dinamları sayesinde hareket etmekte, pervaneleri işletmektedir. Bu gidişle istikbalî parlak bir vasıta. Fransızların «ray blân» dediği bu raylı tayyareler bu hesaba göre meselâ Paris ile Bordo arasında işliyecek olsa aradaki 82 kilometreyi 2 saat 13 dakikada kat edebilecekmiş. Yani saatte 277 kilometre gidiyor demektir. Bunun en mühim faydasına gelince, yalnız sür'at değildir. Şimendiferi alıkoyan bir çok maniler vardır. Meselâ kar, kı-

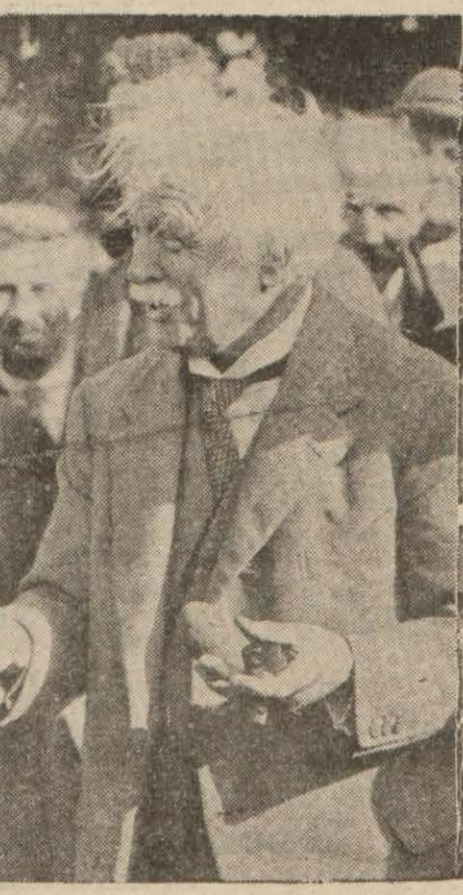
(Devamı 6 ıncı sayfadadır)

Loyid Corc İtalyanlara ateş püskürüyor. Çünkü İspanyada 110,000 italyan varmış?

Halbuki İtalyan gönüllülerinin 40,000 kişi olduğu söyleniyor

Loid Corc geçen gün İtalyanlara gitti. İspanyaya giden İtalyan «gönüllü» lerinden bahsetti ve ortaya bir çok şiddetli kelimelerle duyduklarını anlattı. Loid Corcun neşrettiği o makale İtalyanların hiç hoşuna gitmemiştir. İtalya Hükümetinin çıkarmış olduğu resmi neşir vasıtası olan «Informaziyone Diplomatika» gazetesinde eski İngiliz Başvekilini yaşı ile tanıyan bir adam, diye tavsif ettikten sonra bu yaşda bir adamın biraz ciddi olması lâzımeleceğini söylüyor ki:

Onun ortaya koyduğu rakamlar hayali bir takım şeylerdir. İspanya-

(Devamı 6 ıncı sayfamızda)

ESRARENGİZ İSTANBUL

Tercüme ve ıktıbas hakkı mahfuzdur

Bir rakı nev'i daha: "Çalkalama!"

Seyyar mezecilerin seslerinin olanca tonile bağırıldır: "Taratorlıdır mid-yem! Haniya topik!,

Eski hovardalardan, Fatihli deveci Cebrail, akşam rakıların burada i-
çer, yanın topladığı yirmiyi müteca-
viz arkadaşlarına her gece burada zi-
yafetler vermiş...

Cebrail, üstad Ahmed Rasimin iç-
ki meclisine bayıldığı, onun sözleri-
ne, nüktelerine bayıldığı için, rakı
zamani, Malûmat matbaasına uğrar,
üstad ıalır, Rihtıma giderler, orada
üstada ikramda bulunmuş...

Rihtım gazinoların aben de yetiş-
tim. Benim yetiştiğim yıllarda, şim-
dikî gibi, acentelerin, kahvelerin
bulunduğu yerler baştan başa gazi-
no ve birahane idi. Her gazinoda in-
cesaz vardı.

Udi Âfetler. udi Selânikli Ahmet-
ler, kanunî Lokomotif Şemsiler, hâ-
nende Nasipler, Karakaşlar, lıavtac
Uvrıklar, kemani Tatvoslar Mem-
duhlar, Bülbülü Salihler, bu gazi-
nolarda çalarlar, okurlardı. Bazı gazi-
nolarda lâterna bulunur, Rum
müştirlerden isteyenler olursa ça-
larlardı. Maamafih, lâterna seven,
alaturka musikiye tercih eden bir-
çok Türk hovardalar, bıçkınlar da
vardı.

Rihtım gazinolarının en temizi,
müştirleri en kıbarı Aksaraylı Ham-
di Reis'in gazinosu idi. Yunanlı An-
donla, Karakaş Mihalm gazinoları
da sayılılardandı.

Rihtım birahaneleri akşamları hin-
cahınç dolardı. Hele pazar günleri
boş masa bulmak kabil değildi. Sı-
çak havalarda, denizin yosun koku-
lu, sağlam havasile ciğerlerini şişir-
ip, rakı kadehlerinin ibzalii seye-
lânile kafalarının zevkini tamamları-
ya çalışanlar, güzel deniz manza-
rasile de gözlerinin ve ruhlarının
bedii ihtiyaçlarını tatmin ederlerdi.

50 - 60 yıl öncelerile daha sonrala-
rı İstanbulda satılan rakıların unlar-
dı: Kapalı şişelerde Mürefte, Omur-
ca, muhtelif depoların çektiği açık
rakıların, sakız mastikası, Yunan ada-
larından gelen kayık düzü, meşhur
Papazın düzü... Bu arada (çalkama)
rakıyı da unutmamak lâzımdır.

Mürefte ve Omurca rakıların
küçük şişeleri (6), büyükler (12) bu-
çuk kuruştu. Açık rakıların okkası
10 - 12 kuruş arasında satılırdı.

Kayık düzünün okkası (6) kuruş
ile (8) arasında idi. Birtakım Yunan-
lı gemiciler, damacanalara Yunan
adalarından getirdikleri rakıları, Ye-
miş iskelesinde kayıklarda satılar-
dı. Bunlar, cins cins rakılardı.

Meraklı akşamcılar, rakıların, bu-
radan binliklerle alırlar, evlerinde
bu rakılardan içerlerdi. Bunun bir
de hikâyesi vardır:

Akşamcının biri, kayıklardan ra-
kı almak için iskeleye inmiş, bir ka-
yığa atlamış, damacananın birinden
bir kadeh sunmuşlar, beğenmemiş,
başka bir damacanadan vermişler,
ondan da hoşlanmamış, velhasıl ka-
yıktaki bütün rakıların çeşnisine

baka baka, nihayet kayığın güver-
tesinde sızmış!

Üstadım Ahmet Rasim, bu hikâ-
yeyi şehir mektuplarında çok canlı
ve nefis bir surette tasvir etmiş,
çok güzel bir akşamcı portresi çiz-
miştir.

Çalkama rakı, öyle bildiğimiz ra-
kılar gibi imbikten çekilmiş, kazan
rakısı değildi. Ne halis üzümde ve
anasından yapılır, ne de başka me-
vaddan çıkarılırdı. Çalkama rakı,
rindmeşreb dervişlerin, birtakım ha-
rabat ehlinin ve sayılı akşamcılarının
«Cer'a» dedikleri, kadeh diplerinde
kalan rakı artıklarından toplanmış
bir halita idi.

Birtakım para canlı, hilekâr mey-
haneciler bu artıkları bir şişeye top-
larlar, çalkaya çalkaya bulanık ren-
gini giderirler, sonra müştirilere
sunarlardı. Bu nevi rakı, okka ile sa-
tılmazdı. Ekseriya tezgâh başlarında
içenlere yuttururlar, hele çakır ke-
yiflikten olgunluğa geçen müştiri-
ler hiç farkına varmadan içerlerdi.
Bu sahtekârlığı tanınmış gazinolar,
selâtin meyhane sahipleri yapmaz-
lardı. Yapanlar, koltuklar, köşebaşı
meyhaneleriydi.

Papazın düzü Büyükkadada Aya-
yorgi manastırında çekilirdi. Yapan
manastırın ihtiyar papazı idi. Bu ra-
kidan piyasaya öyle binlerce okka
çıkırmaz, rastgele her meyhanede sa-
tılmaz, hattâ birahanelerde bile bu-
lunmazdı. Mahdut miktarda çekilen
rakıyı tamamen Tokatlıyan alır,
duble kadehini (5) kuruş satardı.
Papazın düzü, Ada üzümünden çe-
kilmiş hakikaten nefis, hilesiz bir
rakı idi. Mis gibi üzüm kokardı.
Sertlik, dört beş kadeh içen çakır ke-
yiflikten birkaç numara üstün olur-
du. Çok sonraları Santral birahanesi
de Papazın düzünden kullanıma
başladı. Umumi harp yıllarında ka-
dehini (15) kuruş veriyordu.

İstanbul meyhane ve birahanele-
rinde 50 - 60 yıl evvel hangi içki içi-
liyor ve satılıyorsa, 30 - 32 yıl evvel
de aynı içkiler vardı. İşte bunlardan
birkaçı:

Rakı, şarap, ispaten birası, cin,
vermut, şampanya, şidır, konyak,
Bomonti ve Nektar birası, şartröz,
viski, amer = amer pikon, mastika,
reçine, Salvatör birası, likör...

Eski devirlerde, bu saydığım yer-
lerden başka, pastacı dükkanlarında
büyük depolarda da kadehle rakı içi-
lirdi. Pastahanelere, meyhanelerin,
birahanelerin gürültüsünden hoşlan-
mayan, akşam üstü söyle birkaç ka-
deh parlatıp kafasını dinlemek iste-
yenler gelirdi. Fakat kadehle rakı
veren yalnız Beyoğlu pastacıları idi.
Hoş o zamanlar Beyoğlunda bugünkü
gibi pastacı bolluğu olmadığı gibi,
İstanbulun başka semtlerinde, hat-
tâ Galatada bile kadehle rakı satan
pastacı dükkanları yoktu.

(Devamı var)

Loyid Corc

**italyanlara ateş
püskürüyor**

(5 inci sayfadın devam)

daki gönüllülerin hakiki miktarın-
dan uzaktır ve buna karşı mes'ul İ-
talyan mehafilinin hakikati söyle-
mek lâzım geliyor. Bu hakikat ise
Paris ve Londra hükümetlerince
şimdiye kadar bilinmiş olsa geer-
tir. Veya bilinmesi lâzımgeldi. Bu-
gün İspanyada bulunan İtalyan gö-
nüllüleri 40,000 miktarına çıkmıştır.
Hakikat budur. Bunu kimse tekip
edemez. Bu hakikati herkes tahkik
edebilir.

Valânsiya Hükümeti nezdinde o-
lan gönüllüler ise daha çoktur. Asa-
biyete nihayet vererek sükûn ile
vaziyeti tetkik etmek lâzımdır. İtal-
yanın düşmanı olanların hüsnüni-
yetleri hakkında hayalâta kapılmak
istemaz. Bu izahat aynı zamanda ve
bilhassa İtalyan milletine verilmek-
tedir.

İşte o resmi İtalyan gazetesinin
verdiği izahat bu kadardır. Loid
Corca cevap vesilesile söylenen bu
rakamların doğruluğu cihetine ge-
lince; tebliğ mahiyetindeki bu iza-
hat Romada neşredilir edilmez bun-
dan haberdar olan Londradaki İs-
panya sefiri de İngiliz gazetelerine
şu malûmatı vermiştir:

— İspanya hükümetinin elde et-
miş olduğu malûmata göre İspanya-
daki İtalyan «gönüllü» lerinin mik-
tarı 40,000 değil, 110,000 kişi olduğu
söylenebilir.

İngiliz Hariciye Nazırı Eden'in ge-
çen gün söylediği olduğu nutuk da
İtalyanların hoşuna gitmemiştir. Bay
Eden eğer Ademi Müdahale Komite-
sindeki müzakereleden bir netice
çıkarmazsa hareketinde serbest kal-
mak istiyen devleti tenkit etmek
lâzımgelceğini söylemişti. Bu dev-
letten maksat Fransadır. Çünkü Fran-
sa Pirene hududunu açarak İspan-
yadaki Hükûmete yardım için gide-
cek gönüllülere müsaade edeceğini
her vesile ile söylemişti. Şimdi İn-
giliz Hariciye Nazırının böyle de-
mesini Londra hükümetinin bir gün
bu işde Fransaya müzaheretle karar
vereceğini anlatmak istiyor?.. diye
Roma gazeteleri uzun uzadıya tef-
sirlere girişmişlerdir. Eğer Ademi
Müdahale Komitesinden bir şey çık-
maz da Fransa da Pirene hududunu
açarsa o zaman İngiltere de İspanya
Hükûmetine yardım edecek mi? di-
ye soruşturan Roma gazeteleri hu-
lâsatan şöyle diyorlar: «Faşist İtal-
yanın hattı hareketi malûmdur. A-
demi Müdahale Komitesinden bir
şey çıkmazsa İngilterenin alacağı va-
ziyet henüz belli değildir. Fransa Pi-
rene hududunu açarsa İngiltere de
onun gibi müessir bir yardıma karar
vererek İspanyadaki hükûmete fiil-
len yardım eder mi, etmez mi, henüz
anlaşılmıyor. Bu yardım, işinde
belki Fransayı yalnız bırakacaktır.
İşte Roma gazeteleri İngilterenin
alacağı vaziyeti kestiremediklerini
gizliymişlerdir. Maamafih bir ümit-
leri var ki, o da İspanya hükûmetine
yardım hususunda Fransanın yalnız
kalmaması ihtimalidir.

Alman gazetelerinin neşriyatına
gelince; Berlin - Roma mihverinin
sağlamlığından her vesile ile bahse-
den Alman gazeteleri hulâsatan şu-
nu söylüyorlar: İspanyadaki gönül-
lülerin çekilmesi meselesini İngil-
tere, Fransa ve İtalya arasında ha-
letmek istiyenler, Berlin - Roma mi-
hverini çürütmek için bir tuzak ku-
ruyorlardı. Fakat buna muvaffak
olamamışlardır. Mesele ister iste-
mez Ademi Müdahale Komitesine

de bir vazife bilirim. Size söz veri-
yorum: Sizinle daima dost olarak
kalacağım.

Ertesi sabah kaptan Kuks yanıma
geldi:
— Haberiniz var mı, Kolonel? de-
di.. Bombaydaki ihtilâl büyümüş...
İlk telgrafta haber verilen beş yüz
kişiyi, binlerce Hintli istihkak etmiş.
— Bu haberi nereden aldınız?
— Londraya geçen telgraflardan..
— Fazla tafsilât yok mu?
— Hayır... Bütün telgraf ajansları
aynı haberi kaydediyorlar. Dün gece
büyük mabedin önünde askerle yer-
liler arasında bir müsademe olmuş..
Hintlilerden kırk kişi yaralanmış,
İngilizlerden de üç asker..
Kaptan 'Kuks, u fazla isticvaba lü-
zum görmedim.
Britanyanın telsizi, en uzak elek-
trik kuvvetlerini bile cebzedecek ka-
dar kuvvetli olduğundan, Bombay
- Londra istikametinden geçecek a-
çık telgraf muhaberatını alıyordu.

Kaptan Kuks, bana şaka yapacak
vaziyette değildi. Verdiği heberlerin

Tesadüf mü?

(4 üncü sahifeden devam)

Link ölü olarak bulunmuştur. İlk
tahkikata göre Lik, Boni tarafından
vurulmuş tekmelerle ölmüştür. Adam
bu kadar tahkik kâfi görülmek gö-
mülmüştür. Fakat o ölüp gömül-
dükten sonra bir falcının lakırdısı
dönmiye başlamıştır. Şehirde dönen
dedikodulara göre, bu falcı daha çok
evvelden bir gün Linke tabanca ile
vurulmuş öleceğini söylemişti..
Falcının söylediği söz, resmi ma-
kamların da kulağına gitmiş, yeni-
den tahkikat yapılmaya başlamıştır.
Linkin ölüsü mezarından çıkarılmış,
tekrar muayene edilmiştir. Muaye-
ne neticesinde Linkin alına tabanca
ile vurulduğu ve başının daha bir
çok yerlerinde tabanca darbeleri ol-
duğu görülmüştür. Şimdi, falcının
dediği doğru çıktı. bahsi alıp yürü-
müştür.

Link hakikaten beygir tekmesi-
le değil, başından aldığı darbelerle öl-
müştür. Bu darbeler de tabanca
darbesidir. Fakat kurşun değil. Fal-
cı diyor ki:

— Ben kendisine aynı zamanda bir
beygiri yanında ölü olarak buluna-
cağımı da söyledim. Hem de bu ci-
nayetin iki adam tarafından yapılmış
olduğunu kaniim. Polis bu es-
rarengiz cinayeti meydana çıkara-
mamıştır.

Falcının bu sözlerinden sonra bir
kat daha tahkikata girişilmiş, bir
gece Linkin iki kişi ile beraber sar-
hoş olduğu gösteren emmâreler
bulunmuştur. Fakat bu iki adam
meçhuldür.

Hava şimendiferi

(5 inci sayfadın devam)

şin yolu kapar. Lokomotifler sapla-
nır, kalır. Halbuki rayblan'ın yürü-
düğü hava hattı öyle kar filân tuta-
cak gibi değildir ki.

Bu icat edileliberi, çok olmamak-
la beraber yine az değildir. Fakat
tatbikat sahasına geçmek kolay ol-
muyor. Çünkü yeniden pek büyük
inşaat masraflarını göze almak her
memleketin kesesine elvermiyor. İs-
koçyada bunu tecrübe için ufak bir
sebeke yapılmıştır. Orada bunu gö-
renler, meselâ geceleyin parlak bir
yıldızın uçtuğunu görür gibi bir in-
tuba hasıl ederlermiş. İskoçyadaki
muvaffakiyet, Amerikalıların pek çok
cezbetmiştir. Cenubi Amerikada
Brezilya bunu daha vâsi bir saha-
da tatbika koymuştur. Payitaht
olan Riyo de Janeyroya teveccüh et-
mek üzere cumhuriyetin muhtelif
köşelerinden tam 9 hat tesis ettir-
miş. büyük muvaffakiyetler elde et-
miştir.

Bununla beraber, şu bizim bildi-
ğimiz şimendiferin hakkını inkâr
etmiyelim: Şimendiferin yerine ray-
bları koymayı henüz düşünen yok-
tur. Çünkü raybları daha kısa mesa-
felerde ve yalnız mahdut miktarda
yolcu nakliyatı için pek hoş bir şey
görünürse, da asıl eski emekdar
şimendifer, uzun yollarda, ağır nak-
liyatla, kalabalık yolcular için hiç
bir zaman vazgeçilemeyecek bir va-
sitadır.

Brezilyada yapılan hava hattı şim-
endiferin üzerinde kurulmuş ve
gözle görünen bir mukayese levhası
vücutte getirilmiştir. Bu resim, onu
gösteryor.

Bütün bu dedikodulardan çıkan
bir netice varsa o da Berlinin ve Ro-
manın bir taraftan gazeteleri vasıta-
sile bir çok söz söylemekle beraber
ihtiyatlı davranmak lüzumunu duy-
muş olmalarıdır.

yalan olmasına da ihtimal verilemez
idi.

Gelen ihtilâl haberlerinde niha-
yet, zayıf bir ihtimal ile yanlışlık
olması kabul edilebilirdi.

İhtilâlcilere binlerce Hintlinin istih-
kak etmiş olmasını haysalama bir
türbils iddiramiyordum.

Kaptan Kuks'tan ayrıldım. kama-
rama geldim.

Evét.. bu hâdiseyi hazmedemiyor-
dum.

Bombaydaki İngiliz askerleri uyur-
yorlar mıydı?
Bombay limanında uzun zaman-
danberi duran iki kruvazörümüz,
Hintlileri kâfi gelmemişse, muhafa-
za taburları ve polis kutaatı da mı,
bu işin önüne geçmiye muvaffak o-
lamamıştı?

(Entelicens Servis) ten bana ve-
rilen malûmata göre, Bombayda büt-
ün bu İngiliz kuvvetlerinden baş-
ka, ayrıca, Hintli müslüman tabur-
ları vardır. Bu taburlar, harp cep-
helerinde bile yaalık göstemişler ve
İngiliz davasını müdafaa uğrunda
kanlarını dökmeğece kinmemiş-
lerdi.

(Devamı var)

1,92 boy, 1,25 kilo- luk bir vücut

(5 inci sayfadın devam)

çin, kapiyı üzerlerine kapatmak ne-
zaketsizliğinde bulunmaktan ise bir
hile ile onları uzaklaştırmak kara-
rını verdim ve dedim ki:

— Bu Hindlinin âdeti imiş, gittiği
yerde herkes resimli kartını dağı-
tır, para toplarmış.. Bunu söyledik-
ten sonra derhal Bay Asımla konuş-
maya başladık. Bir dakika sonra göz
ucile kapiya baktım, avucunda ha-
zırladığı beş kuruşal Münir Süley-
man Çapan'dan başka kimse kalma-
mıştı.

Hindli güreşe nasıl başladığını
şöyle anlatıyor:

— Pehlivanlık bana aileden intikal
etmiştir. Bizde pehlivanlık irsirdir.
Büyük babam, babam ve kardeş-
lerimden Taygır Doğlo, yani kap-
lan Doğla şimdi Londradadır. Ve o-
nun derecesinde dünyada az pehli-
van bulunur. Ben, on beş senedir
güreşirim, on beş yıllık güreş haya-
tında ancak bir kere, o da Hindis-
tand tırtım yere gelmiştir. Beş se-
nedenberi Amerika, Kanada, Yeni
Zeland, Avrupa, aşağı yukarı yarım
dünyayı dolaştım. Hiç bir kimse be-
nimle boy ölçüşemedi. Hepsini tepel-
ledim. Güreşe evvelâ Hind usulü
güreşe başladım. Bu, sizin alaturka
güreş gibidir. Fakat yağısıdır. Top-
rak üzerinde yapılır. Sonra serbest
güreş öğrendim. Dolaştığım memle-
ketlerde karşıma çıkarılan en kuv-
vetli rakipleri hiç zahmet çekmeden
yendim!

— Meselâ kimleri?..

— Amerikada iken beş defa dünya
şampiyonu olan boğucu Luizle
güreştım. Yirmi dakika kozumuzu
paylaşmak için kâfi geldi. Yine A-
merikada kendisine Türk süsü veren
meşhur Ali baba ise üç dakikada
pes dedi. 1930 ile 1936 arasında dünya
şampiyonu olan Şikat ile de bera-
bere kaldım. Cim Londres, Danglof,
Degan ise benimle karşılaşmayı ka-
bul etmediler.

Cim Londosa beş bin dolar teklif
ettim, gelmedi. Eğer yabancı mem-
lekette güreşmekten kaçırıyorsa onun-
la Atınada bile her zaman güreşe-
bilirim.

Amerikan güreş hakkında ne dü-
şünüyorsunuz?..

Hindli muhatabım, yüzünü bu-
rusturdu. Suratında tiksime ifade
eden çizgiler belirdi:

— Oooo.. buna asla güreş dene-
mez. Onlar bir nevi kavga yapıyorlar.
Vurmak, tekmelemek, mide, ka-
rın deşmek... Bu güreş değildir, â-
deta harp... Avrupalılar bir parça
daha güreşe benzer şekilde güreş-
iyorlar.

— Türk pehlivanları için neler
duydunuz?..

— Beni buraya getiren yegâne sa-
ik, Türk pehlivanlarının dürüstlü-
ğü hakkında işittiklerimdir. Nereye
gittimse danışıklı dövüş teklifi kar-
şısında kaldım. Bu yüzden İngilte-
rede kimse ile güreşemedim. Halbuki,
Türkiyede pehlivanlar, kuvvet-
leri kadar dürüst güreşmeleri asla
hile, hurda kabul etmemeleri ile
meşhurluşlar. Bunun için kalcıtm,
buraya geldim. Bizde danışıklı dö-

vüş yoktur. Böyle hareket edenler
Hindistanda hapisaneyi boylarlar.

— Anlaşıyor ki, Hindistanın spo-
terbiyesi Avrupaya nisbetle daha
yüksek... Peki dedim, içki içen mi-
siniz, evli misiniz?..

— Evliyim. İki çocuğum var. Tam
otuz sekiz yaşındayım. Şimdiye ka-
dar ağzıma bir damla içki koymuş
değilim.

Bu sefer sualimi Bay Asıma tevcih
ettim:

— Ne dersiniz, Mülâyim bun-
hakından gelebilir mi?..

— Vallahi Bayım dedi, Bay Asım,
ringde görmedim. Fakat tecrübele-
rine bakılırsa, bizimkiler bunu pek
alt edemeyecekler gibi geliyor bana..
Şimdi evvelâ Mülâyimle güreş-
ecek, onu yenerse Tekirdağlı ile
karşılaşacaklar...

Konusmamız bitmişti. Hindli mü-
tebessime elini uzattı, ve bana ba-
karak Hindli arkadaşına bir şeyler
söyledi, arkadaş yarım türkçe ile
bana nakletti:

— Sizi çok sevmişler, güreşmek
istiyorlarmış!

Yerimden hayret ve şaşkınlıkla
fırladığımı hatırlıyorum.

— Anlamadım!..

— Sizinle güreşmek istiyorlarmış
dedim.

Alay mı ediyor, gibilerde yüzüne
baktı. Hayır, adamcağız gayet ciddi.
Nasıl olur yahu, ben 63 kilo o yüz-
yirmi beş... Onun boyu 1,92, ben
1,70...

İranlının anlattığı hikâye gibi o
çamşır tokacı gibi elile bana bir
vursa, ben sekiz gün sonra Paristen;
buradayım!.. diye telgraf çekirim.
Mesele sonra anlaşıldı. Adamcağız
benimle güreşmek değil, görüşmek
istiyormuş!..

NUSRET SAFA COŞKUN

**Ertuğrul
Sadi Tek**

TIYATROSU
(AKSARAYDA)

Bu gece saat 20,30 da
KAYNANA

Vodvil 3 perde

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TIYATROLARI
saat 20,30 da

Size öyle geliyor

DRAM:
3 perde
Yazan: M. Fuat
L'pirandella

İSTANBUL BELEDİYESİ
ŞEHİR TIYATROSU
saat 20,30 da

İntikam maçı
3 perde
Yazan: P. Veber ve A'huze

Şehzadebaşı
TURAN
TIYATROSU

Bugece saat
20,30 da

BÜYÜK SANATKÂR NAŞİD VE
ARKADAŞLARI
GÖNÜL KİMİ SEVERSE
Dram komedi 4 perde

G R I P İ N

Baş, diş, nezle, grip, romatizma
ve bütün ağrılarınızı derhal keser.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınıınız.

Büyük sinema yıldızı

FLORELLE'in

Bütün perestişkârları; Yarınki Perşembe sabahı Semphon
ekspresile gelecek olan şen ve şuh

FLORELLE'in Istikbaline
gideceklerdir.

Perapalas da FLORELLE'in ikametini iki apartıman tahsis edilmiştir.
Bu büyük ve dehakâr artistin temsilleri
Yarın akşam: TEPEBAŞI

GARDEN'inde başlayacaktır
FLORELLE

Aramızda yalnız 4 gün bulunacaktır.
Gala temsilleri: 28 ve 31 Birinciteşrin SUVARE ve 29 ve 31
Birinciteşrin matine olarak:

Tepebaşı GARDEN'inde
verilecektir. Svaracı için sofralar hemen tükenmek üzeredir.
İki bir yer tedarik için lütfen telefon ediniz.

Tefrika No.: 10

66 CASUS

Numaralı

Nakleden: Celâl Cengiz

İnci taciri, birden ufak gözlerini
büzerek, dikkatle yüzüne baktı:
— Kimden intikam alacağım... İn-
giliz ordusundan mı?

— İngiliz ordusunun bu işlerle
ne alakası olabilir? Askerr, her
memlekette bitarafıtır... Bâhusus
Hindistanda...

Bu cümlelerin sonu krasını kasden
söylemiştim. Hindistanda İngiliz as-
kerinin nüfuz ve salâhiyetini ben-
den çok iyi bilmezse de benden çok
iyi gören muhatabıma, hiddetimi
belli etmemiye çalışarak:

— Bu bahsi kapayalım, Kolonel!
- dedi - Çünkü, siz İngilizsiniz, ben
de Hintliyim...

İnci taciri, en doğru, ens on sözü
söylemişti. Artık, benimle konuş-

miya tahammül edemiyordu.
Bahsi değiştirdim:

— Bombaya varmaya kaç günümüz
kaldı?

— Beş gün, Kolonel!

— Bombayda da dostluğumuzun
devam edeceğini ümit ediyorum.

Hintli kurnazca cevap verdi:

— Bu dostluğun devamı sizin elin-
izdedir. Maamafih, ben, Bombay-
da sizin esir addettiğiniz insanlardan
birinin dostluğuna kıymet vereceği-
nizi zannetmiyorum, Kolonel!

Balkan Deniz Harbini Niçin ve Nasıl Kaybettik?

- 71 -

Müstakil filotillaya niçin hücum emri verilmişti?

*Amiral Vasıf herkese meçhul
bulunan bu noktayı aydınlatıyor*

Rauf kaptan verilen hücum emrini gör- memişti. Bunun aksi sabit değildir

Amiral Vasıf, bahsin en enteresan noktasına gelmişti. Hakikaten Amiral Ramizin hatıratından başlayarak anketimizin devamı içinde bütün söz söyleyenler bu nokta üzerinde durmuşlar ve müstakil filotilla kumandanı Bay Raufun verilen hücum işaretini görmediği hususundaki kanaat ve müşahedelerini söylemişlerdi. Amiral Vasıfın bu bahis üzerindeki mütaleası hiç şüpheli yok ki çok kıymetli idi. O anlattı ve... ben aynen not ettim:

— Tabii takdir edersiniz; ben Rauf Beyin hadikalı basariyesi içinde değildim ki, hücum işaretini görmediğimi bileyim ve bihakkin size onu isbat edeyim.

Bunu ancak yanında bulunan gemi zabitanı ile vardandrandalar bilebilirler. Şayet, gördülerse ne mülhaza ile bunu kendisine söylemediklerini veya söyleyip de ne cevap aldıklarını vaktinde onlar ifade ve hiç olmazsa ima etmeli idiler ki bugünkü İsmatı teyyüt edebilsin.

Halbuki ben, harpten sonra kendisine sorduğum vakit asla görmediğini kat'î bir şekilde ifade etmesi ve bugünkü hatıralar yazılınca kadar yani 25 sene dir kimsenin aksini iddia ve ima etmemesi pek tabii değil midir ki bende mahut işareti görmediğini kanaatı hasıl etmiştir. İşte bu kanaat Donanma Kumandanında da aynen hasıl olmuş olmalı ki, harp dönüşünde kendisinden bunu resmen sormaya bile hacet görmemiştir.

Amma bugün bunun aksini iddia etmesi ve vaktile, tahkik ve teccize etmemesi esbabının İttihat ve Terakkiden korktuğu şeklinde imalarda bulunması vahî değil midir? Çünkü o zamanlarda ne İttihat kabinesi mevcut ve ne de fırkası müteneffiz idi. Korkulacak biricik makam Başkumandanlık mevkii idi. Bu makamdan ise hiç korkmadığını, hatıratında Nazım Paşaya «Allah belâni versin!» diye telgraf çektiğini yazması ile ispat etmektedir.

Kezâ, Cemil kaptanın «İşareti gördüm; gördükten sonra döndük» demesi de badi istihbarat. Madem ki görmüştür de hasbelhamiye yanındaki megafonu eline alıp omuz omuzla gittikleri kommodor gemisine neden bağırarmıştı. Ve bunu ihbar etmemiştir. Ya... batırmasını pek kolay gördüğü düşman Amiral gemisine, 28 mil sür'atle hareket ve hücum ettiğini söylediği gemisi ile neden atılmamış ve böylece kommodorundan daha büyük olan donanma Başkumandanlığı emrini, kommodorluk hareketına uymaya tercih etmemiştir. Bu hareketin daha sonra mes'uliyeti mucip olmak ihtimali kat'iyen olmadığı, bilâkis batır işi namına tırbelir yapılacağını, eğer batır işi maskatı resine heykeller dikileceğini neden idrak edememiştir?..

TAKİP BAHSİ
— Dördüncü sualinize doğrudan doğruya değil, ancak dolayısıyla cevap vereceğim:
Size sorarım: İkinci, yani Mondros harbine başladuktan yarım saat sonra Türk filosu yüzgeri etmiş, Amiral gemisi 50 kûsur yara aldıktan ve orta taret direkt bir isabetle tamen sakit ve kıç taretin de cepanesi kalınarak muattal kaldıktan ve bunlara ilâveten müteaddit yerlerde mütetkiben Barbaros yerine aldırılan Turgut ta aynı akıbetle uğradıkça ve fakat her ikisi de dişini sıkıp üssülharekelerine can atmaya olanca gayretlerle çalıştıkları, buna muvaffak oldukları zaman da tekrar ve silâğı muhasım donanma tarafından anlaşıp takdir olunduktan ve hulaşa Türk filosunun top ateşi ile denizin dibine indirilemeyeceği tebeyin ettikten sonra acaba düşman

Amirali, bu elim vaziyette bulunan bu tekneçiklerin işini bir ayak evvel bitirivermek için koltuğunun dibinde taşıdığı o yeni, kavi, 35 mil sür'atli muhripleri neden hücum ettirip de işlerini bitirivermemiş? Çünkü: güpegündüz ve berrak hava ve râkid denizde henüz hareketten sâkit olmamış, hususile ikinci derecedeki toplarile anti torpido silâhlarının tamamen sükût ettirildiğine kanaati kâmile gelmemiş olan gemilere karşı böyle inşaatı hafif ve bir isabetli isabetle hayatına bile hateme çekilmesinde muhtemel gemiler sevk ve keşif ateşe hedef ettirilmezler. Zira, onların mevki ve kullanma zamanları bu değildir, olamaz, ve olmamalıdır. Amma siz haklı olarak bana bir sorabilirsiniz. Yani, mesele madem ki böyledir de, ne için müstakil torpido filotillasına yani sür'atleri 17 milden fazla olmanın bu üç muhripciğe henüz ikinci derece silâhların sükûtuna kanaat getirilmemiş, ve anti torpido eslehası mükemmel bulunmuş 23 millik bir zirhli ile onun yanındaki pürsilâh ve 35 millik muhripler üzerine hücum etmesi için emir verindiniz.

Niçin mi? Bu çok sarıh canım! Çünkü «Yardan mı yoksa serden mi?» geçmek darbemeselinin mevkii tatbiki konulması zamanı bağteten hulûl ediverdi de onun için... Yani, serin kurtulması için yarı feda etmek müreccah görüldüğünden dolayıdır. Bakınız bunu biraz daha izah edivereyim:

Vaktâki Boğazdan çıkıp, sekiz kerte sancağa dönüp prova hattı üzerinde seyre ve muhasım filo da bize iktifaen iskele bordsamıza bir hat teşkil edip ateşe başladığımız sırada düşman Amiral gemisi birinci salvo ateşi mütakip frkâsından ayrılıp seyir hattımıza aykırı ve üzerimize

doğru sür'atle harekete geçti. İkinci ateşini mütakip (Sancak kıç omuzluğumuzdan esen rüzgârın bacalarımızdan çıkan ve adeta bir huni şeklinde olarak tevessü eden) kesif dumanın içine girdi ve görünmez oldu. Bu sıralarda ise çanaklıktan gelen ve düşman mesafesinin bittaki her dakika değişmesi münasebetiyle ardi arası kesilmeyen, kuvvetli seslerle verilen mesafe miktarlarının sür'atle azalması yani birkaç dakika zarfında 5800 metreden 3-4 bin metreye inivermesi fazla heyecan uyandırdı. Kumanda mevkilinde bulunanlar telâşa düşürdüyü ve dönmek gibi tehlikeli bir harekete cürret edilebileceği ve emirler verileceği hissolanması bizi (Tî) ye almakta ziyade torpido endahat edecek, hattâ bir delilik yapıp müsademeye kadar varabileceği sözlerinin kulağımıza kadar gelmesi münasebetiyle icap edenleri telâştan ve bu dönmek fikrinden vazgeçirmek, mehmaemken müsterih yapmak ve şayet u - mulduğu gibi torpido atmak menziline girmek için birkaç yüz metreye yaklaşırsa Türk filotillası hücum ediverir diye onu bu maksadından vazgeçirip uzaklaştırmak fikrile benim tarafımdan kumandana teklif ve hemen kabul edilerek icra mevkiline konulmuştu. Yani düşmanı batırmaktan ziyade bizi batırmaktan ve böylece başsız kalacak olan donanmayı harap olmaktan kurtarmak için vecheten akla gelmiş ve verilmiş bir emirdir.

Fakat düşmanın 3200 metreden fazla sokulmadığı görüldüğünden de bilmeceburiye ve berayı teşci verilen bu emrin itasında çabukluk gösterildiği anlaşılmış, ne çare ki (maalesef) buna rağmen de yine dönmüştür.

(Devamı var)

Akay İşletmesi Müdürlüğünden:

Cumhuriyet Bayramına rastlayan 29 ve 30 Birincitegrin Cuma ve Cumartesi günleri Pazar tarifesi yapılacaktır. 29.10.937 akşamı yapılacak gece seferi tarifesi de iskelelere asılmıştır. "7289,"

Istanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonu İlanları

Harp Akademisi süvari grupu hayvanatı için 150 ton saman 12/11/937 cuma günü saat 14.30 da Topanede İstanbul levazım amirliği satınalma komisyonunda açık eksiltme ile eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 3000 liradır. İlk teminatı 225 liradır. Şartname ve nümunesi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin belli saatte komisyona gelmeleri. «217.» «7318.»

Maçka silâh deposunun tamiri 11/11/937 perşembe günü saat 14.30 da Tophanede İstanbul levazım amirliği satınalma komisyonunda açık eksiltmesi yapılacaktır. Keşif bedeli 9995 liradır. İlk teminatı 750 liradır. Şartname ve keşfi komisyonunda görülebilir. İsteklilerin kanunî belgelerle belli saatte komisyona gelmeleri. «218.» «7319.»

Kadıköy Birinci Sulh Hukuk Hakimliğinden:
Kadıköyünde İkbaliye M. Kotra S. 30 No. da mukim iken elyevm mahalli ikameti meçhul olan eski mahalle muhtarı Bahri'ye:

İstanbul Belediyesi tarafından aleyhinize açılan men'i taraf kanununa muhalif olarak muhtarlık zamanınızda tahsil ettiğiniz altmış dört liranın maafaiz ve masarifi muhakeme ve ücreti vekâlet tahsil hakkındaki davanın ilânı tebliğ kılınan tebligata rağmen muayyen gününde mahkemeye gelmemiş ol-

duğunuzdan hakkınızda 20 gün müddetle giyap kararının dahi ilânı tebliğine mahkemece karar verilmiş olduğundan tayin kılınan 17/11/937 çarşamba günü saat 10 da Kadıköy Sulh Birinci Hukuk mahkemesinde bizzat veya tarafınızdan musaddak vekâletname ile bir vekil göndermek suretile hazır bulunmadığınız takdirde hasmın dermeyeran edeceği vâkâlları ikrar ve kabul etmiş ad - dolunacağı H. U. M. kanununun mevaddı mahsusası mucibince tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1168)

Beşiktaş Birinci Sulh Hukuk Hakimliğinden:
İstanbul Belediyesinin Ömer ve Beşiktaşta Sinanpaşa mahallesinde 9 numaralı odada mukim Hasan Fehmi aleyhine ikame eylediği 13 lira 90 kuruş alacak davası üzerine, mumailayherden yukarıda ikametgâhı yazılı Hasan Fehmi namına gönderilen davetiyeyle verilen mesruhattan ikametgâhının meçhul olduğu anlaşılmış mebnî talep veçhile ve 20 gün müddetle ilânı tebligat ifasına karar verilmiş ve muhakemesi 26/11/937 tarihine müsadif cuma günü saat 10 talik kılınmış olduğundan, o gün bizzat mahkemeye gelmediği veyahut musaddak bir vekil göndermediği takdirde giyabında muhakemeye devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (1104).

Haricî Askerî Kıtaları İlanları

İzmir müstahkem mevki Ko. ca gösterilecek yerde 16,511 lira 84 kuruş bedeli keşifli 12,231 metre uzunluğunda telefon hattı inşası kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş - tur. İhalesi 1/11/937 pazartesi günü saat 16 buçukta İzmir levazım amirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Teminatı muvakkate akçası 1238 lira 39 kuruştur. Şartname ve keşifnameleri her gün ondan on ikiye kadar ve on beşten on sekize kadar kışlada inşaat komisyonunda görülebilir. İstekliler Ticaret Odasından kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarile teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunmaları. «524.» «6949.»

★
Diyar bekirdiği birliklerin ihtiyacı için 612000 kilo arpa ve 21000 kilo sadeyağ kapalı zarf münakasaya konulmuş. Arpanın muhammen bedeli 22950, sadeyağın 15750 liradır. Muvakkat teminatlar 1721 lira 25 kuruş sadeyağ 1181 lira 75 kuruştur. Şartnamesini görmek isteyenler her gün mesat saatleri dahilinde bulundukları yerin levazım amirliğinden görülebilirler. 10/11/937 çarşamba günü sadeyağı saat 11, arpa 14 da Diyar bekir levazı amirliğinde satınalma komisyonunda ihaleleri yapılacaktır. İsteklilerin gün ve saatlerde muk - tazi vesak ile Diyar bekir levazım amirliği satınalma komisyonuna müracaatları. «560.» «7251.»

★
İzmir Tayyare alayının 198 bin kilo ekme ihtiyacı kapalı zarf usulile münakasaya konulmuş. İhalesi 1/11/937 pazartesi günü saat 16 buçukta İzmir kışlada İzmir Levazım amirliği Satınalma Komisyonu nunda yapılacaktır. Unun tahmin edilen mecmu tutarı 21780 liradır. Teminatı muvakkate akçesi 1633 lira 50 kuruştur. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler. Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalarile teminat ve teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermiş bulunacaklardır. «528.» «6980.»

★
Kor birliklerinden Kırklareli, Vize, Pınarhisar, Alpulu, Tekirdağ, Malkara ve Çorlu garnizonları un ihtiyacı için 3400 ton buğday kırıdırılacaktır. Her garnizon için münakasaya ayrı ayrı girileceği gibi heyeti umumiyesine de bir kişi girebilir. Şu kadar ki her garnizon için ayrı fiyat vermek şarttır. İlk pey parası Kırklareli için 1214, Vize için 342, Pınarhisar için 581, Alpulu 285, Tekirdağ 350, Malkara 233, Çorlu 262 liradır. İhalesi 1/11/937 pazartesi günü saat 16 da talipler bir saat evvel komisyona teklif mektuplarını vermiş bulunacaklardır. Şartnamesi Ankara, İstanbul Levazım amirlikleri satınalma komisyonu ve Çorlu Kor satınalması da görülebilir Talipler kanunun 2 ci ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle birlikte belli gün ve saatte Çorluda Kor satınalma komisyonuna müracaatları. «531.» «6983.»

★
Süleymaniye Askerî Matbada senelerdenberi terakim etmiş 5-10 araba kadar tahmin edilen beygir gübresinin 937 yılı İkincitegrin ayının 22 pazartesi günü saat 14 te ale - ni arttıma ve pazarlıkla satılacaktır. Taliplerin gübreyi mahallinde görmek ve tahmini fiyatın 7,5 pey al - çaları olan 60 kuruş Eminönü Maliyesine yatırarak alacakları makbuzlarla matbaamızıdaki komisyona müracaatları. «564.» «7313.»

★
Amasya piyade alayının 254,000 kilo ekme ihtiyacı kapalı zarf usulile fiat 61 görüldüğünden teklif kapalı zarf usulile 25/10/937 günün - den itibaren eksiltmeye konulmuş - tur. Şartnamede değişiklik yoktur. Tahmin bedeli 31750 lira ve muvakkat teminatı 2381 lira 25 kuruştur. İsteklilerin teahhütlü mektupla veya bizzat evrakı müşbitelerile beraber ihale günü olan 12/11/937 cumartesi günü saat 11 den bir saat evvel Alay Garnizonuna müracaatları. «563.» «7312.»

★
Tümen birlikleri ihtiyacı için 79 ton bulgur kapalı zarf alacaktır. Eksiltmesi 11/11/937 saat 15 tedir. Teklif mektupları belli saatten bir saat evveline kadar kabul olunur. Muhammen bedeli 9480 lira. ilk te -

S P O R

Lik maçları gelecek ayın 7 sinde başlıyor

Dün akşamki içtima heyecanlı oldu

İlk maç Fener - Beşiktaş arasında

Bundan yirmi gün evvel toplanan lik heyeti o zaman figstürünü çekmişlerdi. Fakat araya giren bir itirazdan sonra ve yeni ajanın resmen tayin edilmemesi üzerine bu seneki lik maçlarının bir ay geri kalmasına sebep olmuştu.

Nihayet yeni ajan tayin olundu. Ve dün akşam, yeni ajanın riyaseti altında toplanarak yeni sene lik maçlarının figstürü teayyün etti.

Biz burada okuyucularımıza bu seneki maçların bütün bir listesini vererek, hafta içinde saha ve hakem taksimatile beraber bildiriyoruz.

Bütün bir sene bu cetveli kullanabileceklerdi. Şimdi biz yalnız tarihlerle beraber maçların yapılacağı yerleri yazıyoruz:

7 İkincitegrin:
Taksim: Fener - Beşiktaş hakem Nuri; Galatasaray - Topkapı, hakem Ahmed Adem.

Fener stadı:
Güneş - İstanbulspor, hakem Suphi.

Şeref Stadı:
Süleymaniye - Eyüp, hakem Şazi; Beykoz - Fefa, hakem Nihad.

14 İkincitegrin:
Taksim Stadı - Süleymaniye - Galatasaray, hakem Bedri.

Fener stadı - Güneş - Beşiktaş, hakem Nuri; Topkapı - Fener, hakem Sami.

Şeref stadı - Beykoz - İstanbulspor, hakem Cafer.

21 İkincitegrin:

Güneş - Eyüp; Topkapı - İ. S.; Beşiktaş - Galatasaray; Fener - Beykoz; Süleymaniye - Vefa.

28 İkincitegrin:

Galatasaray - İ. S.; Beykoz - Güneş; Süleymaniye - Fener; Beşiktaş - Eyüp; Vefa - Topkapı.

5 birincikânun:

Fener - Güneş; Topkapı - Süleymaniye; Galatasaray - Vefa; Beşiktaş - Beykoz; Eyüp - İ. S.

12 birincikânun:

Beşiktaş - Süleymaniye; Güneş - Topkapı; Galatasaray - Beykoz; Fener - Eyüp; Vefa - İ. S.

19 birincikânun:

Eyüp - Beykoz; Galatasaray - Güneş; Fener - Vefa; Süleymaniye - İ. S.; Topkapı - Beşiktaş.

26 birincikânun:

Fener - İstanbulspor; Beşiktaş - Vefa; Beykoz - Topkapı; Eyüp - Galatasaray; Güneş - Süleymaniye.

2 İkincikânun:

Topkapı - Eyüp; Fener - Galatasaray; Beşiktaş - İstanbulspor; Güneş - Vefa; Beykoz - Süleymaniye.

Tam lik maçlarının listesini saha, tarih ve hakem taksimatile beraber cuma günü okuyucularımıza bildiriceğiz.

Dün akşam muntakada bir çok dedikodular ve münakaşalar oldu. İçtima çok heyecanlı bir safha içinde geçti.

Istanbul Belediyesi İlanları

	Keşif bedeli	İlk teminat
Düşkünler evi çamaşırhane buhar kazanının tamiri	700	32,50
Zincirlikuyu mezarlığına yaptırılacak su terfi tesisi.	2446,56	163,45

Yukarıda keşif bedelleri yazılı tamirler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuş isede belli ihale gününde giren bulunmadığından eksiltme 1-11-937 dazartesi gününe uzatılmıştır. Keşif evrakile şartnameleri Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 N. lı kanunda yazılı vesika ve hizalarında gösterilen ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarıda yazılı günde saat 14 de Daimi Encümende bulunmalıdırlar. (7311)

Istanbul Gümrükleri

Baş Müdürlüğünden:

1 — İstanbul gümrüklerinde açılan 40 lira aylıklı iki lra ve takip memurluğu için Başmüdürlüğümüzde müsabaka imtihanı yapılacaktır. 2 - Müsabaka imtihanına girebilmek için aranan vasıflar şunlardır:

A) Memurin kanunun dördüncü maddesinde yazılı şartları haiz bulunmak; B) 22 yaşını ikmal etmiş olmak; C) Hukuk fakültesinden veya Mülkiye mektebinden mezun bulunmak;

3 — Müsabakada muvaffak olanlardan askerliğini yapmış olanlar tercihan alınacaktır. 4 - Tayin edilecekler taadül kanununa göre alabilecekleri maaş verilecektir. 5 - Aranan vasıfları haiz isteklilerin 2-11-1937 Salı günü akşamına kadar dilekçeleri ile Başmüdürlüğümüze müracaat etmeleri lâzımdır.

6 — İmtihan günü isteklilere ayrıca bildirilecektir. (7198)

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Bankanın Hesap N.	Yeri	Nev'i	İcra Dosya N.
İk. B. 20	Beyoğlu eski Teşvikiye yeni Meşrutiyet mahallesi Hacı Mansur sokak eski 36 yeni 93 numaralı	Apartman	934/2253

Bankamıza ipotekli olup İstanbul Dördüncü lra dairesince yukarıda numarası yazılı dosya ile 19-11-937 tarihine müsadif Cuma günü açık arttırma ile satılacak olan gayri menkulü satın alanlar arzu ederlerse Banka bu gayri menkul üzerine mevzuatı dahilinde para ikraz edebilir.

1356 Hicri Şaban 22	1353 Rumi B. teşrin 14
Yıl 1937, Ay 10, Gün 10	Hizir 175
27 B. Teşrin	Çarşamba

Bahk fırtınası

Vakitler	Vasatı sa. d.	Ezanı sa. d.
Güneş	6 25	1 12
Öğle	11 58	6 15
İkinci	14 32	9 39
Akşam	17 12	12 09
Yatsı	18 46	1 32
İmsak	4 46	11 33

Günde bir defa HASAN DANTOS

diş macunu
ile dişlerinizi
temizlerseniz, ömrü-
nüz müddetince diş-
leriniz sağlam ve
inci gibi parlak
ve beyaz
kalır.

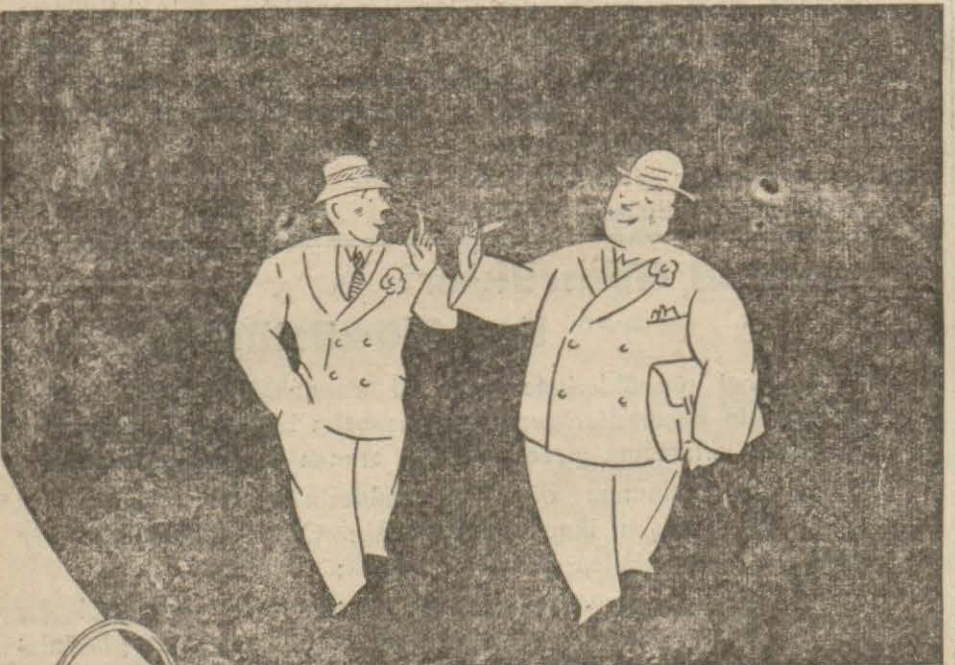
Dişleriniz çürü-
mez, diş etleri-
niz kanamaz.

Tüp 7,5 dört misli 12,5
en büyük 20 kuruştur.

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Cumhuriyet Bayramımız münasebetile
mutat seferlerimize ilâveten:

- 1 - 28-10-937 Perşembe günü 78 ve 123 nu-
maralı seferlerle 13,30 da Köprüden Harem
ve Salacağa olan sefer fazla olarak yapılacak
72 ve 105 numaralı seferler yapılmıyacaktır.
- 2 - 29-10-937 Cuma günü akşamı elektrikle donatılmış 71 nu-
maralı vapur saat 19 da Rumeli Kavağından hareketle başlıca Ana-
dolu ve Rumeli iskelelerine uğrayarak Köprüye gelecektir. Aynı
vapur gece yarısından sonra saat 1 de Köprüden kalkarak yine
Anadolu ve Rumeli iskelelerine uğrayarak Kavaklara gidecektir.
- 3 - Fazla tafsilatlı ilânlarımız Köprü ve iskele-
lerde asılmıştır.

JUNKERS

Vay efendim nasılsınız? si-
zi çoktan beri göremedim!
—Bir az meşgulüm. Apar-
tımamı değiştiriyorum; HA-
VAGAZI banyo aleti olan bir
apartıman buldum. Hemen
taşınıyorum. —

HAVAGAZI ŞOFBENİ

101 İstiklâl Caddesi—İzahat-veresiye satış

Emlâk ve Eytam Bankasından:

Esas No.	Yeri	No. su	Nev'i	Depozitosu
C. 25	Ortaköy Eski Portakal yeni Gürcü kızı sokağı.	Eski 45 Yeni 61	Müşterek kuyuyu müş- temil ev.	160

Adresi yukarıda yazılı gayrimenkul peşin para ile ve açık artırma
usulile satılacaktır.

İhale 5-11-937 Cuma günü saat ondadır. İsteklilerin bildirilen gün
ve saatte depozito akçeşile Şubemize müracaatları. (716)

Askerî fabrikalar ilânları

Tahmin edilen bedeli 1170 lira olan
13 kalem yangına karşı su tesisatı
malzemesi 5-11-937 cuma günü saat
14 de Salıpazarında Askerî fabrika-
lar yollamasındaki Satınalma komis-
yonunda açık eksiltmeye konulacaktır.
Değiştirilmiş olan şartnamesi her
gün komisyonunda görülebilir. İstek-
lilerin 87 lira 75 kuruşluk ilk tem-
inatı Beyoğlu Malmüdürlüğüne ya-
tırarak o gün ve saatte komisyonunda
bulunmalıdır. (7180)

115 ton elektrolit bakır

Tahmin edilen bedeli 74.750 li-
ra olan yukarıda miktarı ve cinsi
yazılı malzeme askerî fabrikalar u-
mum müdürlüğü satınalma komis-
yonunca 16/12/937 perşembe günü
saat 15 te kapalı zarfla ihale edile-
cektir. Şartname «3» lira «74» kuruş
mukabilinde komisyonunda verilir.
Taliplerin muvakkat teminat olan
«4907» lira «50» kuruşu havi teklif
mektuplarını mezkûr günde saat
14 e kadar komisyonuna vermeleri ve
kendilerinin de 2490 numaralı ka-
nunun 2 ve 3 maddelerindeki vesa-
ikle mezkûr gün ve saatte komisyo-
na müracaatları. «7254»

Kimyager Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur.
Bilûmum tahlilât. Eminönü Emlâk
ve Eytam Bankası karşısında
İzzet Bey Hanı.

Deniz Levazım satıl- ma Komisyonu ilânları

- 1 — Beher kilosuna tahmin edi-
len bedeli «11» kuruş olan «85000»
kilo kuru fasulye, 11/İkinciteşrin/
937 tarihine rastlayan perşembe gü-
nü saat 14 te kapalı zarf usulile a-
lınmak üzere münakasaya konul-
muştur.
- 2 — Muvakkat teminatı «701» li-
ra «25» kuruştur. Şartnamesi komis-
yondan her gün parasız olarak alı-
nabilir.
- 3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanu-
nun tarifâtı dahilinde tanzim ede-
cekleri kapalı teklif mektuplarını
en geç belli gün ve saatten bir saat
evveline kadar Kasımpaşa'da bulu-
nan komisyon başkanlığına makbuz
mukabilinde vermeleri. «7301»

AKBA

Ankarada Kitabevi Kâğıtçılık
Bütün mektep kitaplarının An-
karada satış yeridir.
Mektep kırtasiye çeşitleri en
müsait şartlarla temin edilir.
Tel. 3377

İstanbul Yedinci İera Memurlu-
ğundan:

Salâhaddin'in uhdei tasarrufunda
olup Emniyet Sandığına birinci de-
recede ve Mehmet Kâmil'e ikinci
derecede ipotekli ve elyevm üçüncü
derecede ipotek alacaklısı Mehmet
ve Ali'ye olan 1500 liranın temini
zımında paraya çevrilmesine karar
verilen İstanbulda Kalenderhane
mahallesi (668 ada, B parsel) es-
ki 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24 yeni 12, 14,
16, 18 kapı numaralı iki dükkânı o-
lan kârgir Ferah sineması namile
maruf maamüstemilât tiyatro bina-
sının tamamı açık arttırmaya vaz-
olunmuştur.

HUDUDU: Tapu kaydına naza-
ran bir tarafı Şehzade caddesi ve bir
tarafı 7 parsel Zübeyde ve 2 parsel
Rufat ve bir parsel Hâzım ve saire
ve bir tarafı da 9 parsel Ali Rıza,
Mehmet ve saire ve 38 parsel Emine
ve saireye aid emlak ve bir tarafı da
Şehzade mektebi sokağı ile mahdud-
tur.

MESAHASI: 998 metre murabba-
dır. Tamamına yeminli üç ehli-vukuf
tarafından 54890 lira kıymet takdir
olunmuştur.

EVSAFI: 12 numaralı dükkân demir
istorlu ve derununda camekân ve ze-
mini çini döşemelidir 14 numaralı ma-
hal tiyatro binası: Çift kanatlı ahşap
ve üzeri camlı kapı ile girilir; zemini
renkli çini bir taşlık üzerinde bir gi-
şe mahalli ve iki tarafında üst kı-
sımları camlı ve çift kanatlı iki kapı
ile ikinci antreye girilir; bu antre
iki tarafta ikisi üst katlara ve ikisi
birinci kat localarına çıkarak mozayik
merdivenler mevcuttur. İkinci an-
treden camekân halinde büyük ka-
pılarla zemini çimento şap üzerine
ahşap döşemeli ve içinde 320 koltu-
ğu havi tiyatro salonuna girilmek-
tedir. İşbu salonun iki cihtinde ve
üç katta salon dahilinde koltuklu ve
yağlı boyalı araları ahşap bölmeli
ve kapıları yağlı boyalı 55 loca ile
her iki taraftan çıkılan mozayik mer-
divenlerin birleştiği koridordan inen
kapı ve 145 korkuluklu havi bir bal-
kon mevcut olup işbu balkon zemin
salonunun kısmen üzerine doğru
çıkılmış bir haldedir.

SAHNE: Müşteri salonundan yük-
sek ve bir bölme ile ayrılmış ve saz
yerini de havi ve muhtelif perdeler-
le muhtelif kapılar ve odalar, altın-
da bodrum vardır.

Birinci katta yekdiğerine geçen iç
içe dört oda, bir salon olup zemin
katında ayrıca helâlar vardır. Sah-
neye bitişik ve paradi kısmından
geçen Şehzade mektebi sokağı ci-
htinde iki oda, mutfak ve bir helâ-
dan mürekkep bir kısım daha vardır.
Bina dahilinde elektrik, terkos su-
yu, havagazı ve yangın söndürme
mahsus ta ayrıca su tesisatı vardır.

16 numaralı kısım kısmen 16 nu-
maralı dükkânın üstüne gelen tiyat-
ro binasının bir parçasıdır.
Kapıdan girildikte mozayik bir
merdivenle yukarıya çıkılır; bir ko-
ridor ve buna muttasıl diğer bir ko-
ridor üzerinde 7 oda ve bir helâdan
ibarettir. Binanın esası kârgirdir.

Taksimatı dahilîyesi ve loca taks-
imatının aksamı muhtelifesi ahşap
bölmeli ve ahşap döşemelidir.
66703 lira 64 kuruş mukabilinde
Emniyet Sandığına birinci derecede
ve beş bin lira mukabilinde de (faiz
dahil değildir) ikinci derecede ipo-
tektir.

Arttırma peşindir; arttırmaya iş-
tirak edeceklerin muhammen kıy-
metin %7 bucuğu nisbetinde pey
akçasını veya milli bir bankanın te-
minat mektubunu ibraz etmeleri icap
eder. Üstte bırakılma tarihine kadar
olan müterakim vergi ve tanzifat ve
tenviriyeye ve icare vakfiye borçları
arttırma bedelinden tenzil olunur.
Yirmi senelik vakıf parası müşteri-
ye aittir.

Arttırma şartnamesi 5/11/937 ta-
rihine müsadif cuma günü dairede
mahalli mahsusuna talik edilecek-
tir. 29/11/937 tarihine müsadif pa-
zartesi günü saat 14 ten 16 ya kadar
yapılacak birinci arttırmada art-
ma bedeli birinci ve ikinci derecede
ipotekli alacaklıların matlubundan
fazla ve aynı zamanda muhammen
kıymetin %75 ini tecavüz ettiği tak-
dirde üstüne bırakılır; aksi takdirde
en çok arttırmanın teahhüdü baki kal-
mak üzere arttırma 15 gün daha tem-
dit edilerek 14/12/937 tarihine mü-
sadif salı günü saat 14 ten 16 ya ka-
dar dairede yapılacak ikinci arttır-
mada arttırma bedeli birinci ve i-
kinci derecede ipotek alacaklılarının
matlubunu temin etmek üzere en
çok arttırmanın üstüne bırakılacak-
tır.

2004 numaralı İera ve İflâs kanu-
nunun 126 ıncı maddesine tevfi-
kan hakları tapu sicilleriyle sabit olmayan
ipotekli alacaklılarla diğer alâka-
darların ve irtifak hakkı sahiplerinin
ve bu haklarını ve hususile ve ma-

Soğuk algınlıkları her türlü hastalık-
lara yol açabilir, Fakat bir kaşe

GRİPİN

Muhtemel rahatsızlık-
ların hepsini önlediği
gibi nezle, grip, boron-
şiti de kısa bir zaman-
da izale eder. Harareti
süratle düşürür.

Gripin ağrıların aman-
sız düşmanıdır. Diş,
baş, sinir, adale, roma-
tizma, mafsalsal evcaında
kat'iyetle tesir gösterir
ve günde üç taneye
kadar emniyetle alınabi-
lir.

İcabında günde 3 kaşe alınabilir.
İsim ve markaya dikkat. Taklitlerinden sakınınız

NERVİN

Sinir ağrıları, asabi öksü-
rükler, asabi zayıflık, uyku-
suzluk, baş ve yarım baş ağ-
rısı, baş dönmesi, baygınlık,
carpıntı, ve sinirden ileri gelen
bütün rahatsızlıkları giderir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- 1 — Şartname, Keşişname ve plânlarına tevfi-kan Muğla müstakil
müdürlüğünde yaptırılacak kara barut deposu inşaatı eksiltmeye
konmuştur.
- II — Muhammen bedeli 2943,39 lira ve muvakkat teminat 220,80
liradır.
- III — Eksiltme, 2-XI-937 tarihine rastlayan Salı günü saat 15 de
Kabatışda Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım Komisyonunda
yapılacaktır.
- IV — Şartnameler 15 kuruş mukabilinde hergün İnhisarlar Umum
Müdürlüğü inşaat şubesiyle Muğla müstakil müdürlüğünden alınabilir.
- V — Eksiltmeye iştirak edeceklerin, bu gibi işleri yapmış olduk-
larına aid olan vesikalarını inşaat Şubesine ibraz ederek eksiltmeye
iştirak vesikası almaları lâzımdır.
- VI — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte münâ-
kasaya iştirak vesikası ve % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte yuka-
rıda adı geçen Komisyonuna gelmeleri ilân olunur. «B.» «7061»

NEOKALMİNA

GRİP - NEZLE - NEVRALJİ - BAŞ ve
DİŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

Dr. Hafız Cemal

(LÖKMAN HEKİM)

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğle-
den sonra saat (2.5 tan 6 ya kadar
İstanbulda Divanyolunda (104) nu-
maralı hususi kabinesinde hasta-
larını kabul eder. Salı, cumartesi
günleri sabah «9.5 - 12» saatleri ha-
kiki fıkaraaya mahsustur. Muayene-
hane ve eve telefon: 22398 - 21044.

sarife dair olan iddialarını ilân tari-
hinden itibaren yirmi gün içinde ev-
rakı müsbetleriyle birlikte dairemi-
ze bildirmeleri lâzımdır.

Aksi takdirde hakları tapu sicil-
leriyle sabit olmayanlar satış bedeli-
nin paylaşmasından hariç kalırlar.

Daha fazla malûmat almak iste-
yenlerin dairemizde 934/7256 nu-
maralı dosyasında mevcut ve ma-
hallen haciz ve takdiri kıymet rapo-
runu görüp anlayabilecekleri ilân
olunur. (1167)

Uykusuzluk

Saatler birbirini takip ediyor ve hâlâ rahatlaya-
mıyız? Taze bir kuvvete kalkabilmek için bize lazım
olan yakın bir uykuya bir türlü kavuşamıyoruz.

İşte burada

VALIDOL imdadımıza yetişir!

Onu bir kere tecrübe ediniz. Zarar ve
sinirleri teskin edici olan bu ilaç uykusuzluğa
karşı umulmaz bir devâdir.

VALIDOL: damla, tablet ve hap
halinde her eczanede bulunur.

Sahip ve neşriyatı idare eden

Baş muharriri

ETEM İZZET BENİCE

Basıldığı yer: Ebüzziya Matbaası